

Zitting 2000-2001

9 juli 2001

BEKNOPT VERSLAG

MIDDAGVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Regeling van de werkzaamheden	3
Ontwerpen van decreet	
- Transnationale Universiteit Limburg	
- Algemene bespreking (Sprekers : de heer Frans Ramon, verslaggever, mevrouw Veerle Heeren, de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Hilde Claes, de heren Dirk De Cock en Ludo Sannen en minister Marleen Vanderpoorten)	3
- Artikelsgewijze bespreking	4
- Onderwijs XIII-Mozaïek	
- Algemene bespreking (Sprekers : de heren Dirk De Cock, verslaggever, Luc Martens, Ludo Sannen, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Julien Librecht, Frans Ramon, Gilbert Vanleenhove en Jos De Meyer en minister Marleen Vanderpoorten)	4
- Artikelsgewijze bespreking	10

- Dringende maatregelen betreffende het lerarenambt
 - Algemene bespreking
(Sprekers : de heren Frans Ramon, verslaggever, Luc Martens, Julien Librecht, Lucien Suykens en Dirk De Cock en minister Marleen Vanderpoorten) 10
 - Artikelsgewijze bespreking 13

- Lokaal cultuurbeleid
 - Algemene bespreking
(Sprekers : de heren Marino Keulen, Johan De Roo, Jos Stassen en Dany Vandenbossche, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Julien Librecht en Herman Lauwers en minister Bert Anciaux) 13
 - Artikelsgewijze bespreking 20

Voorstellen van decreet

- Vlaamse sportfederaties
 - Algemene bespreking
(Sprekers : de heer André Denys, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Kris Van Dijck, André van Nieuwkerke, Jos Stassen en Christian Verougstraete) 20
 - Artikelsgewijze bespreking 24

- Wijzigingen onroerende voorheffing
 - Algemene bespreking
(Spreker : de heer Johan De Roo) 25
 - Artikelsgewijze bespreking 25

- Ruimtelijke ordening
 - Algemene bespreking
(Spreker : de heren Patrick Lachaert, Gerald Kindermans, Pieter Huybrechts, Jacques Timmermans en Jos Stassen, mevrouw Isabel Vertriest, de heren Jan Laurys, Johan De Roo en Jef Van Looy en minister Dirk Van Mechelen) 25
 - Artikelsgewijze bespreking 33

- Voorkoming en beheer van afvalstoffen
 - Algemene bespreking 33
 - Artikelsgewijze bespreking 33

Voorstellen van resolutie

- Verbod op weekendvluchten boven Brussel
 - Bespreking
(Sprekers : de heer Eloi Glorieux en mevrouw Sonja Becq) 34

- De situatie van de maatschappelijke werkers in de openbare centra voor maatschappelijke welzijn
 - Bespreking
(Spreker : mevrouw Sonja Becq) 34

- Statuut van onthaalgezinnen	
- Bespreking (Spreker : mevrouw Sonja Becq)	34
- Behoeftte aan betaalbare bouwgronden	
- Bespreking (Sprekers : de heer Dirk De Cock, verslaggever, mevrouw Veerle Heeren en mevrouw Hilde De Lobel)	35
Regeling van de werkzaamheden	36
Berichten van verhindering	36

MIDDAGVERGADERING VAN MAANDAG 9 JULI 2001

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

- *De vergadering wordt geopend om 14.17 uur.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Het uitgebreid Bureau stelt voor volgende punten aan de agenda van de plenaire vergadering toe te voegen :

vanmiddag de bespreking van het voorstel van resolutie van de heer Malcorps betreffende bijsturing van de milieubeleidsvereenkomst Afvalbanden, en de bespreking van het voorstel van resolutie van de heer Malcorps betreffende bijsturing van de milieubeleidsvereenkomst ;

morgen onmiddellijk aansluitend op de beraadslaging over de aanpassing van het regeerakkoord, de benoeming van een lid van de Vlaamse regering ;

morgen na de voortzetting van de agenda van vandaag, de bespreking van het voorstel van resolutie van de heren Maes en Keulen betreffende de gevolgen van de beslissingen van de Vlaamse en federale overheden op de uitgaven van gemeenten en provincies, en de bespreking van het voorstel van resolutie van de heren Caluwé, Van Rompuy en Decaluwe betreffende het nieuwe spoorakkoord binnen de federale regering en het advies dat hierover van de Vlaamse regering wordt verwacht.

Is het Parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De aldus aangepaste agenda zal u worden bezorgd.

ONTWERPEN VAN DECREET

Transnationale Universiteit Limburg

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de transnationale Universiteit Limburg, ondertekend te Maastricht op 18 januari 2001.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans Ramon, verslaggever : De commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de transnationale Universiteit Limburg, ondertekend te Maastricht op 18 januari 2001, op 21 juni besproken en unaniem goedgekeurd.

Afspraken tussen de Vlaamse Gemeenschap en Nederland inzake onderwijssamenwerking moeten in een verdrag gemaakt worden. Het is een verdrag in verschillende lagen. Enerzijds is dit verdrag belangrijk voor de democratisering van het onderwijs in Limburg. Het verdrag is het vervolg op de bestaande grensoverschrijdende samenwerking. Bovendien is een Limburgs kenniscentrum belangrijk binnen de reconversie van de streek.

Het verdrag is ook belangrijk voor Vlaanderen omdat het de Vlaamse Gemeenschap is die betaalt en omdat het verdrag zeker de hervorming van het Vlaamse hoger onderwijs zal beïnvloeden. Ten slotte is dit verdrag uniek in Europa.

Dit verdrag is geen eindpunt, maar wel een nieuw begin. Naast de reguliere financiering moeten we op zoek naar impulsfinanciering. De opleidingen zullen progressief verweven worden, wat uiteindelijk tot nieuwe regelgeving zal leiden. (*Applaus*)

Mevrouw Veerle Heeren : Ik ben tevreden dat zes jaar intens overleg tussen Nederland en Vlaanderen vandaag leiden tot een verdrag dat een nieuwe samenwerking tussen twee universiteiten inleidt. De Transnationale Universiteit Limburg (TUL) wordt een proefproject in de hervorming van het Europese hoger onderwijs en in de accreditatiediscussie.

De reguliere financiering van Nederland en Vlaanderen zal niet volstaan en daarom is er nood aan extra financiering om het beoogde kwaliteitsniveau te behalen en als stimulans voor onderzoek en onderwijsvernieuwing. Wij zullen dit ontwerp van decreet goedkeuren.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik dank iedereen die zich voor dit verdrag heeft ingezet. In het bijzonder minister Vanderpoorten, die dat ene zinnetje uit het regeerakkoord uitvoert.

Mede door de honkvastheid van de Limburgse

jongeren verloopt de onderwijsdemocratisering er trager. Precies daarom is het belangrijk dat men het geweer van schouder heeft veranderd : we proberen niet langer het Limburgs Universitair Centrum uit te breiden en kijken over de grens naar de Universiteit Maastricht. Dat alles heeft in een eerste fase geleid tot de TUL. De TUL is een voorloper in de toekomstige Europese onderwijsruimte.

Mevrouw Hilde Claes : Dit voorstel werd al in 1993 gelanceerd, maar toen was het nog onhaalbaar. Deze regering heeft het dossier uiteindelijk gerealiseerd. Mijn oprechte felicitaties daarvoor.

Ik hoop dat de TUL in de toekomst als een volwaardige universiteit beschouwd wordt. Er zijn heel wat hinderpalen weggewerkt, maar er volgen er nog. Zo moeten we zorgen voor een bijzondere impulsfinanciering. Ik hoop dat daartoe regionale middelen, dus reconversiemiddelen gebruikt mogen worden.

Een tweede belangrijke uitdaging is de associatie van de drie hogescholen en van de universiteit in Limburg, die nodig wordt door de Sorbonne- en de Bolognaverklaring.

Ik heb wel bedenkingen bij de hypocriete houding van sommigen die enerzijds pleiten voor een sterke hogeschool in Limburg, maar die anderzijds op basis van voorbijgestreefde politieke overwegingen de terugkeer naar de universiteit van Leuven bepleiten. De beslissing is nog niet genomen, maar ik hoop dat er in Limburg één grote associatie zal gerealiseerd worden.

Ik doe daarom twee oproepen tot de minister van onderwijs. Een eerste is dat de Limburgse universiteit een grote en volwaardige universiteit moet kunnen worden, een tweede dat de nodige aandacht moet besteed worden aan de financiering.

De heer Dirk De Cock : Enkele decennia geleden hebben een aantal politici de idee van grensoverschrijdend hoger onderwijs in Limburg geopperd. Dat was toen een innoverende gedachte en dat is het nog steeds. Het is een voorbeeld van samenwerking op Europees niveau.

De heer Ludo Sannen : Ik ben blij om de goedkeuring van dit verdrag, dat opgenomen was in het regeerakkoord en dat toch binnen de twee jaar werd gerealiseerd.

Dit verdrag is op wetenschappelijk en academisch

vlak belangrijk voor Limburg, het is innoverend voor Vlaanderen en op het vlak van samenwerking tussen hogescholen en universiteiten speelt het een voortrekkersrol op Europees niveau.

De uitgroei tot een volwaardige universiteit hangt af van de dynamiek van de academische en wetenschappelijke wereld en van de beleidspersonen ter plaatse. Ik besef wel dat daarvoor ook financiële middelen nodig zijn. Ik kan me dan ook aansluiten bij de opmerking van mevrouw Claes over de impulsfinanciering.

Ik kan me ook aansluiten bij de opmerking over de noodzaak van een associatie tussen de universiteit en de drie hogescholen. Ik meen echter dat de historische banden met andere universiteiten moeten kunnen blijven bestaan. De term hypocriet is mijns inziens misplaatst.

Minister Marleen Vanderpoorten : In dit dossier heb ik van bij de aanvang een grote eensgezindheid ervaren en ik hoop dat dat ook in de toekomst zo zal blijven. Ik heb nota genomen van de opmerkingen die hier gemaakt werden.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de transnationale Universiteit Limburg, ondertekend te Maastricht op 18 januari 2001.

De artikelsgewijze bespreking is geopend.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Onderwijs XIII-Mozaïek

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIII, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd in

ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek.

De algemene bespreking wordt geopend.

De heer Dirk De Cock, verslaggever : De bespreking van dit ontwerp van decreet zorgde in de commissie voor een geanimeerde discussie. De heer Vanleenhove beloofde zelfs een poëtische bloemlezing over de dieperliggende betekenis van de term mozaïek in de samenstelling Mozaïekdecreet. Ik zal kort aanhalen waarover het Mozaïekdecreet gaat en nadien de invalshoeken van een aantal actoren in de commissie belichten, maar ik ga ervan uit dat iedere fractie haar eigen inzichten zal verwoorden.

De minister had het over de verdere uitvoering van de onderwijsbeleidsnota. Opdat de culturele en sociaal-economische diversiteit een verrijking zou zijn in het onderwijslandschap, moeten we ook sleutelen aan de remediëring en aan de ad hoc situatie van de leermeesters en van de leerkrachten islamitische godsdienst, iets wat nadien door de heer Van Nieuwkerke nog scherper werd geformuleerd.

Voor de Regionale Technologische Centra (RTC's) voorziet het ontwerpdecreet in projectmatige toekenning van subsidies : enveloppen aan samenwerkingsverbanden tussen onderwijs, vorming en bedrijfsleven.

De minister zegde duidelijk dat er in het basisonderwijs geen bijdragen kunnen gevraagd worden voor kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm of een ontwikkelingsdoel te realiseren. De bijdrageregeling moet ook worden vermeld in het schoolreglement en bij de inschrijving.

De minister trachtte ook duidelijkheid te brengen inzake reclame en sponsoring. De vraag is waar de grens wordt getrokken. De minister wou daarbij wel rekening houden met bestaande samenwerkingsverbanden tussen industrie en secundair onderwijs.

Ook de uitvoering van de CAO's IV en V kwam aan bod. Vanaf dertig internen krijgt men een voltijds ambt van internaatsbeheerder. Het aantal BPT-uren wordt op realistische wijze in het decreet opgenomen, en de vervoerskosten komen aan bod overeenkomstig CAO V. Het hoofdstuk Zorgvuldig bestuur brengt de bepalingen over laakbare praktijken samen en zorgt voor meer rechtsduidelijkheid en -zekerheid voor de gebruikers

en de verstrekkers van het onderwijs. Het ontwerp van decreet omvat ook een aantal technische aanscherpingen met betrekking tot de onderwijsregelgeving.

Bij de algemene bespreking stelde de oppositie en meer bepaald de CVP dat het decreet erg laattijdig werd ingediend. Bovendien gaat het hier om een verzameldecreet en dat komt de leesbaarheid niet ten goede. De meerderheid stelde dat verzameldecreten soms noodzakelijke instrumenten zijn, maar dat ze nooit aangename lectuur vormen.

Het Mozaïekdecreet kwam misschien wat laat, maar ook de ontwerpen van decreet over het lerarenambt en over de eindtermen waren aan de orde. De commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid heeft hard gewerkt onder leiding van de heer Vanleenhove. In het verslag ontbreekt de vraag van de heer De Meyer om alle beslissingen die voortvloeien uit een ministeriële rondzendbrief en die niet decretaal onderbouwd zijn, op te nemen in het verslag. (*Applaus*)

De heer Luc Martens : De heer De Cock heeft al verwezen naar de ergernis over de laattijdigheid van dit ontwerp van decreet. Die laattijdigheid werd nog verergerd door de vele amendementen die door de meerderheid te elfder ure werden ingediend. De Vlaamse regering heeft bij haar aantreden gezegd dat ze zou streven naar doorzichtigheid, leesbaarheid en vereenvoudiging. Als we de bruikbaarheid en de leesbaarheid van dit ontwerp toetsen, kunnen we alleen ontgoocheld zijn. Zelfs de Raad van State heeft daarover opmerkingen gemaakt. Het ontwerp bevat ook een aantal bepalingen met terugwerkende kracht. Nochtans moet de retroactiviteit zeer restrictief worden gehanteerd, want dat leidt tot rechtsonzekerheid. Er is dus sprake van onbehoorlijk en onzindelijk bestuur.

Wij zijn natuurlijk ook niet blind voor de positieve zaken die in dit ontwerp van decreet staan. Ik denk dan aan de inspanningen die worden geleverd voor het kleuteronderwijs, de discussie over reclame en sponsoring en de toenemende openbaarheid van het bestuur in de relatie met de ouders. Deze positieve ontwikkelingen moeten natuurlijk worden voortgezet. Ik refereer ook nog aan de hoorzittingen over de internaten, waaruit duidelijk werd dat deze scholen een eigen populatie hebben en dat maatregelen in samenwerking met minister Vogels zich opdringen.

De kosteloosheid van het onderwijs baart ons echter

nog grote zorgen. Studies tonen aan dat er van een kosteloosheid nog helemaal geen sprake is. De werkmiddelen worden wel verhoogd, maar het gaat hierbij bijna louter om een uitvoering van het groeipad dat door de vorige regering werd uitgetekend. Ik ontken niet dat er extra inspanningen werden geleverd, maar toch verloopt de groei van de middelen ontstellend traag. Waar het gemeenschapsonderwijs op dit moment één frank krijgt, moeten het gesubsidieerde officieel en vrij onderwijs het doen met een halve.

Bovendien wordt er steeds naar de nog niet afgeronde studie van de objectieerbare verschillen gegrepen om concrete maatregelen die zich opdringen, uit te stellen. Ik denk aan het leerlingenvervoer en de sociale voordelen die bepaalde netten ontvangen. De minister vertelt ons ondertussen het goed voor te hebben met elke vorm van onderwijs, maar deze uitspraak blijft spijtig genoeg dode letter. Waarom de studie van de objectieerbare verschillen afwachten? Sociologen bevestigen toch alleen maar - duur betaald - wat ons gezond boerenverstand ons vertelt. Op deze manier wint men tijd en geld door onrechtvaardige praktijken te laten voortbestaan. Wij moeten blijven voortwerken met beperkte middelen.

De heer Vanleenhove vestigde hier al verschillende keren de aandacht op het Waarborgfonds. Ik lees dat de middelen moeten worden gebruikt om de eindtermen te realiseren, maar het probleem is net dat de middelen daarvoor ontoereikend zijn. Laat staan dat de scholen hun programma nog kunnen verdiepen of verlevendigen.

Ik ben van mening dat als het entertainment gratis moet zijn, het niet meer dan logisch is dat ook het basisonderwijs gratis is. Een overheid moet meer doen dan enkel in te staan voor brood en spelen, maar moet ook in de diepte willen investeren.

De heer Ludo Sannen : De kosteloosheid van het onderwijs is inderdaad zeer belangrijk. Tot de vorige legislatuur was er echter alleen maar sprake van de kosteloosheid van de toegang tot het onderwijs. De huidige regering wil daarvan werk maken en zet een belangrijke stap door een definitie te geven van wat deze kosteloosheid moet inhouden, namelijk het gratis kunnen realiseren van de eindtermen.

De heer Luc Martens : De verhoging van de werkmiddelen is een rechtstreeks gevolg van de beslissingen van de vorige regering. Wij hebben dit groeipad in lastige omstandigheden uitgetekend, wat

aanleiding heeft gegeven tot moeilijke herschikkingen. Deze papieren definitie van kosteloosheid moet worden vertaald in de praktijk en daarvoor zijn nu eenmaal meer middelen nodig. Ik betreur het dat geen gebruik wordt gemaakt van de Lambermont-akkoorden om hiervoor middelen uit te trekken.

De programmatiestop van de minister van Onderwijs loopt vooruit op de omvattende herschikking van het basisonderwijs. Vormt wat de minister oplegt, trouwens een sluitend geheel? Wat als een islamitische groep uit Antwerpen een school wil oprichten en het islam-deel onderbrengt onder de noemer cultuurbeschouwing? Behoort zoiets tot de mogelijkheden?

De CVP meent dat de positieve aspecten van dit ontwerp van decreet niet kunnen opwegen tegen de negatieve kanten, en zal dan ook tegenstemmen.

De heer Gilbert Van Baelen : De heer Martens heeft mijn eer van socioloog aangetast. Hij maakt het wel goed door de vergelijking te maken met een gezond boerenverstand: daar kunnen vele anderen inderdaad geen aanspraak op maken.

Ik ben het met de heer Martens eens dat een verzameldecreet vervelend is en dat het de leesbaarheid vaak niet ten goede komt. Maar deze techniek is soms onvermijdelijk om decreetsteksten technisch of inhoudelijk te wijzigen, om bepaalde tekortkomingen op te kunnen vangen. Het verheugt me trouwens dat daar in de commissie op een open manier over kon worden gedebatteerd. Zowel amendementen van de meerderheid als van de oppositie werden besproken en aanvaard.

We moeten werk maken van de beleidsprioriteiten uit het regeerakkoord, waaronder de kosteloosheid van het onderwijs. We hebben een eerste stap gezet door de formulering van de criteria wat deze kosteloosheid nu werkelijk inhoudt. Het is waar dat voor concrete maatregelen vaak wordt verwezen naar de verwachte studie van de objectieerbare verschillen. Die studie moet er in ieder geval dit najaar komen.

De RTC's waarvan in het Mozaïekdecreet sprake is, moeten op het spoor worden gezet. De kruisbestuiving tussen onderwijsinstellingen, de bedrijfswereld en organisaties met een socio-economisch of educatief oogmerk kan alleen maar positief zijn.

De discussie over de reclame en sponsoring was niet

eenvoudig, maar we zijn samen tot een definitie gekomen van wat op dit vlak kan en wat niet. De commissie voor Zorvuldig Bestuur zal de kans krijgen laakbare praktijken bij te sturen.

Dit ontwerp van decreet is een veelkleurige mozaïek en elk onderdeelje ervan betekent een verbetering van de huidige situatie. We zullen dit ontwerp van decreet graag goedkeuren.

De heer André Van Nieuwkerke : Dit is meer dan een verzameldecreet. Ook wij vinden dat het een aantal thema's aandraagt die beter een apart debat hadden verdiend.

Vanzelfsprekend is de kosteloosheid van het onderwijs voor de SP een strijdpunt. Alleen al om het basisonderwijs volledig kosteloos te maken zou echter 7 miljard frank nodig zijn. Met dit ontwerp wordt in elk geval een stap in de goede richting gezet : de school kan geen kosten meer aanrekenen voor onderwijselementen die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de eindtermen, maar wel voor de middelen die het onderwijs kunnen verlevendigen en veraangemen. Dat houdt het gevaar van duaal onderwijs in. De klachtencommissie voor zorgvuldig bestuur zal er moeten over waken dat deze kosten niet uit de hand lopen. Daarom vragen wij dat in de toekomst zou worden gewerkt met een maximumfactuur. Kan het systeem van studiebeurzen uit het secundair onderwijs niet worden uitgebreid naar het basisonderwijs?

Inzake reclame en sponsoring was al jaren een praktijk gegroeid die we met dit decreet aan banden pogen te leggen. De SP is er voorstander van om reclame zoveel mogelijk te bannen uit het leerplichtonderwijs. Ook hier loert immers het gevaar van een duaal onderwijs om de hoek : scholen die aantrekkelijk zijn voor bedrijven, zullen de technologische apparatuur veel makkelijker verkrijgen. Ondertussen zullen we het ontwerp goedkeuren. (*Applaus*)

De heer Julien Librecht : Er is al herhaaldelijk op gewezen dat de regering bij dit ontwerp van decreet een bedenkelijke legistische techniek hanteert : het ontwerp is te omvangrijk, de redactie is stroef, nieuwe bepalingen en opheffingsbepalingen doorskruisen elkaar. We voelen ons in deze kritiek gesteund door de Raad van State.

Onze aanmerkingen ten gronde betreffen de deeltijdse leerplicht, het BuSO, het kosteloos onderwijs en de reclame. Het systeem van deeltijdse

leerplicht is niet van die aard om de gewone scholen te responsabiliseren ; en het lijkt ons voorbarig om van een systeem van alternerende beroepsopleiding binnen het BuSO te spreken. Daarvoor zijn er nog te veel hiaten.

Het grondwettelijke principe van kosteloos onderwijs wordt uitgehold, aangezien het leerplichtonderwijs in de praktijk niet kosteloos is. Daarenboven hanteert de tekst vage termen als belemmering van de inschrijving. Wat bedoelt men daar precies mee?

Reclame en sponsoring zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Ook in het onderwijs hebben ze hun intrede gedaan. Afspraken zijn nodig om wantoestanden uit de wereld te helpen. Wij hebben begrip voor het fenomeen, maar we manen aan tot de grootste voorzichtigheid. Een echte inmenging van het bedrijfsleven in de financiering van het onderwijs vinden we in elk geval onduldbaar, aangezien men zo een aantal scholen en ouders marginaliseert. Reclameopbod strookt zeker niet met de opdracht van het onderwijs. We kunnen slechts een minieme reclame en sponsoring dulden als aan strikte voorwaarden is voldaan : er mag geen winst oogmerk spelen en de reclame mag niet rechtstreeks op de leerlingen gericht zijn. Met die beperkingen gaan we verder dan de tekst van het ontwerp van decreet.

Om al deze redenen zal het Vlaams Blok zich bij de stemming onthouden. (*Applaus bij het VB*)

De heer Frans Ramon : In een mozaïek vormen kleine steentjes een patroon dat meestal fraai oogt. Zo is het ook met dit ontwerp van decreet. Het is een mooi werkstuk dat de onderwijsregelgeving verbetert. In de vorm van amendementen werden trouwens nog bouwstenen toegevoegd. Op onze goedkeuring kan men rekenen.

In het ontwerp wordt een gewaardeerde poging gedaan om de kosteloosheid van onderwijs beter te definiëren. Ze wordt gerelateerd aan het behalen van eindtermen. Kosten die geen rechtstreeks verband houden met die eindtermen, moeten duidelijk kenbaar worden gemaakt.

Het basisonderwijs is nog steeds niet volledig kosteloos, wat nochtans een zorg is van heel wat ouders. De druk om de werkingsmiddelen van de basisscholen te verhogen, zal dus blijven bestaan. Wel komt er meer transparantie over de geldstromen. Het schoolreglement moet de ouders

klarheid verschaffen over hun financiële inbreng.

Zowel scholen als ouders dragen verantwoordelijkheid in verband met de kosten die op school gemaakt worden. Iedereen moet gelijke kansen krijgen. De grote verdienste van dit ontwerp van decreet is dat een eerste aanzet wordt gegeven tot de kosteloosheid van het onderwijs. Verdere stappen moeten volgen.

Een tweede belangrijk onderdeel van het ontwerp van decreet zijn de RTC's. Een degelijke voorbereiding op de arbeidssituatie en samenwerking tussen de verschillende instanties die onderwijs en vorming aanbieden is essentieel. Daarbij moet rekening gehouden worden met de beheersbaarheid van de kosten. In dit verband is het aangewezen om te beginnen met proefprojecten. Daarbij moet rekening gehouden worden met de verantwoordelijkheid van alle partners, het multiplicatoreffect en het maximaal benutten van wat al bestaat. Een en ander moet achteraf geëvalueerd worden.

Inzake reclame en sponsoring heeft het parlement zijn rol ten volle gespeeld. Er werd een onderscheid gemaakt tussen het in goede banen leiden van bestaande praktijken en het zomaar toelaten van sponsoring en reclame. Tijdens het debat kwamen elementen aan bod zoals de leeftijd van het kind, de opvoedende opdracht van de school, enzovoort.

Door de amendering ligt een betere tekst voor die een onderscheid maakt tussen schoolse en buitenschoolse activiteiten. Er bestond een grote consensus dat men op dit vlak inzake basisonderwijs bijzonder restrictief moet optreden. Kinderen zijn immers erg beïnvloedbaar. Voor het secundair onderwijs werd de mogelijkheid opengehouden voor ondersteuning van technische scholen door bedrijven. De grens werd getrokken tussen wat wel en niet kan.

Dit ontwerp van decreet vereist de nodige opvolging, bijvoorbeeld voor wat betreft de tweede en derde kwalificatie en de alternerende beroepsopleiding. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Dirk De Cock : Een verzameldecreet is een verzameling van verbeteringen. Het gaat eerder om een noodzakelijk kwaad dan om een gemakkelijk hanteerbaar instrument. We zijn verheugd dat de kosteloosheid van het leerplichtonderwijs ter sprake komt. Een duale samenleving moet met alle

middelen bestreden worden.

De RTC's zullen leiden tot een beperking van de kosten en tot een uitwisseling van kennis. Bovendien zal meer nadruk komen te liggen op ervaringsgericht onderwijs.

In welke mate sponsoring en reclame didactisch verantwoord zijn, is een moeilijke discussie. De school is inderdaad geen eiland : leerlingen worden wel degelijk met reclame geconfronteerd maar ze mogen af en toe wel eens worden afgeschermd.

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik zal nader ingaan op de reglementering in verband met kinderverzorgers in het kleuteronderwijs. Onderwijsdecreet XII heeft het mogelijk gemaakt om kinderverzorgers aan te werven in het kleuteronderwijs. De wegingscoëfficiënt voor kleuters van 2,5 tot 3 jaar werd met 10 procent verhoogd. Daardoor kregen ongeveer 1600 scholen er een beperkt aantal lestijden bij. Slechts vier scholen hebben hiervan gebruik gemaakt om een kinderverzorger in dienst te nemen. Daaruit kan worden afgeleid dat het kleuteronderwijs niet echt zat te wachten op de mogelijkheid om kinderverzorgers aan te werven. Het kleuteronderwijs heeft meer behoefte aan kleinere klassen.

Toch was de mogelijkheid om kinderverzorgers in dienst te nemen geen slechte maatregel. Met het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIII wordt een afzonderlijk urenpakket voor kinderverzorgers in het leven geroepen. Tegelijk wordt echter de verhoogde wegingscoëfficiënt afgeschaft. Zo zullen heel wat scholen de bijkomende lestijden voor de kleinste kleuters verliezen. Dat valt te betreuren.

Een aantal scholen die deze bijkomende hulp best konden gebruiken zullen nu uit de boot vallen. De minister bepaalt via een rondzendbrief onder welke modaliteiten het ambt van kinderverzorger kan worden ingevuld. Elke autonome kleuterschool met ten minste 35 kleuters zal een afzonderlijk basisurenpakket krijgen voor kinderverzorgers ; scholen met meer dan één vestigingsplaats krijgen nog bijkomende uren. Door deze regeling vallen scholen in dunbevolkte gebieden uit de boot. Dat is onder meer het geval met een aantal scholen in de Westhoek. Het gaat om kleine scholen met meestal slechts één klas voor alle kleuterjaren waar de lasten van buitenschoolse activiteiten verdeeld moeten worden over minder leerkrachten dan in grotere

scholen.

Door de kleinschaligheid zijn de financiële middelen beperkt, maar de vaste kosten laten niet toe extra hulp te financieren. Fusioneren van de schoolbesturen heeft geen enkele invloed op de toekenning van uren kinderverzorger. Een verdere fusie van de scholen zelf is niet aangewezen omdat dat een te hoge werkdruk zou meebrengen voor de directies. Hoe ziet de minister trouwens de hertekening van het landschap basisonderwijs voor scholen in dunbevolkte gebieden? Voor rationalisatie van scholen in dunbevolkte gebieden gelden specifieke normen, naar analogie zou de minister specifieke normen voor dergelijke scholen kunnen inschrijven zodat zij ook kunnen genieten van het organieke urenpakket kinderverzorger.

- *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Uit een studie van de VUB blijkt dat de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid in de vorige regeerperiode de meeste invloed heeft kunnen uitoefenen op het regeringsbeleid omdat de onderwijsministers zeer goed naar ons luisterden. Ik hoop dat men dat ook over deze regeerperiode zal kunnen zeggen. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Jos De Meyer : Hervormingen in het basisonderwijs moeten omzichtig en weldoordacht gebeuren. Vorig jaar klaagde ik aan dat de voordelen van defusies onmogelijk gemaakt werden door een te late interventie van de minister. Opnieuw blokkeert zij via het voorliggende decreet het basisonderwijs door tijdens de commissiebesprekingen een regeringsamendement in te dienen om een programmatiestop af te kondigen.

Ons amendement om een bijkomende functie van adjunct-directeur in te voeren werd afgewezen met het argument dat er een nieuw landschap voor het basisonderwijs komt. Ons is niet duidelijk hoe dat landschap er zal uitzien. Het lijkt een verborgen besparing, temeer omdat de minister nagelaten heeft 366 miljoen frank voor bijkomend ondersteunend pedagogisch en administratief personeel in te schrijven bij de begrotingswijziging 2001.

Scholen moeten ten laatste op 1 mei van het lopende schooljaar wijzigingen in hun onderwijsaanbod melden. Het is onaanvaardbaar dat de overheid het de schoolbesturen door regelgeving met terugwerkende kracht onmogelijk maakt om

rechtmatig genomen beslissingen uit te voeren op 1 september. Dit is geen voorbeeld van goed bestuur. Wij hopen in de repliek van de minister een aanvaardbare en rationele verantwoording te vernemen. (*Applaus bij de CVP*)

Minister Marleen Vanderpoorten : Het zou gemakkelijker zijn om voor elk onderwerp een apart decreet te hebben. Dat zou echter ook een grote versnippering veroorzaken. Daarom is het werken met een verzameldecreet, het zogenaamde mozaiekdecreet, momenteel de enige mogelijkheid. De regelgeving over onderwijs is reeds grondig versnipperd, heel technisch, complex en weinig transparant. De regelgeving over het basis- en over het secundair onderwijs zijn niet op elkaar afgestemd. Het is een uitdaging om hierin meer transparantie te brengen. Het beter bestuurlijke beleid, dat deze regering nastreeft, met het opdelen van de departementen in clusters, kan bijdragen tot een grotere doorzichtigheid van regelgeving.

De retroactieve maatregelen zijn vaak het gevolg van een vraag van de Raad van State naar een decretale basis van maatregelen die in het verleden reeds in voege getreden zijn. Dit decreet lost niet alle moeilijkheden op. Een aantal discussies zullen pas gevoerd worden in het najaar.

De voorbije twee jaar heb ik voornamelijk besteed aan de bijsturing van het verleden, nu is het inhoudelijke werk begonnen. In oktober komen belangrijke decreten en visieteksten over onder meer gelijke kansen, participatie, hoger onderwijs, levenslang leren en bijzonder onderwijs aan bod. In de voorbije twee jaar zijn er twee CAO's afgesloten, die moesten omgezet worden in besluiten. Soms is het noodzakelijk om te werken met rondzendbrieven, indien de regeling in voege moet treden vanaf september.

Wat de kosteloosheid betreft, kon ik de achterstand die het basisonderwijs de voorbije jaren had opgelopen onmogelijk op twee jaar tijd goedmaken. Desondanks heeft het basisonderwijs al bijna twee miljard frank gekregen en daarbij hou ik nog geen rekening met alle afspraken die de vorige regering had gemaakt. Die extra middelen zullen niet alle problemen oplossen en in de scholen zelf merkt men er nog niets van, maar tegen het einde van volgend schooljaar zullen ze het verschil zeker merken. Bovendien moet voortaan binnen de scholen gediscussieerd worden met de ouders over alle bijkomende kosten voor activiteiten die niet binnen de eindtermen vallen. De scholen en de ouders

dragen een grote verantwoordelijkheid in heel deze discussie.

In oktober zullen we in de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid de studie over de objectieve verschillen bespreken. Twee jaar geleden heeft de Vlaamse regering met de resultaten daarvan rekening te houden en dat kan vanaf de begroting voor 2002.

De programmatiestop moet parallel lopen met de herinrichting van het onderwijslandschap. We hebben al enkele ideeën, maar die zijn nog niet concreet genoeg. Ik ben er trouwens van overtuigd dat deze discussie niet los gezien kan worden van de studie over de objectieve verschillen.

De oplossing voor het reclame- en sponsoringprobleem is een mooi voorbeeld van hoe een idee na een constructieve discussie wordt bijgestuurd. Ze stemt me tevreden.

De heer Vanleenhove had het over de kleine scholen. Het is evident dat we een bij de discussie over het onderwijslandschap een onderscheid moeten maken tussen dunbevolkte en stedelijke gebieden. We moeten daar grondig over nadenken. De commissievoorzitter vroeg zich af of kinderopvang wel een plaats had in onze kleuterscholen. Gezien de lage instapleeftijd, ben ik zeker dat het antwoord op die vraag ja is. De vraag of de kleuterleidsters een aantal zaken niet beter zouden doen, is een andere discussie. Samen met het departement Welzijn hebben we overigens een aantal projecten opgezet om de overgang van de kinderopvang naar het kleuteronderwijs naadloos te laten verlopen.

Er zijn veel terechte vragen naar meer geld, maar we zullen die nooit allemaal kunnen beantwoorden. Bovendien rijzen er steeds weer nieuwe vragen gezien de constante maatschappelijke veranderingen. We kunnen het onderwijs nooit volledig kosteloos maken en moeten daarom duidelijke prioriteiten stellen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek.

De artikelsgewijze bespreking is geopend.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Dringende maatregelen betreffende het lerarenambt

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 8 juni 2000 houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Frans Ramon, verslaggever : Op 26 juni 2001 heeft de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 8 juni 2000 houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt besproken. Het werd goedgekeurd met 8 stemmen voor bij 4 onthoudingen.

Iedereen was het erover eens dat de vervangingspool efficiënter moet werken. Dat kan door er later op het school mee van start te gaan en door de scholen er op een andere manier bij te betrekken. Er was algemene tevredenheid over de snelle aanpassingen.

Toch blijft men discussiëren over de rol van de VDAB, over de invulling van een aantal begrippen als appreciatierecht en inzetbaarheid, en over het ontbreken van kwaliteitsondersteuning. Men vraagt zich ook af of basisscholen moeten samenwerken om van het systeem gebruik te kunnen maken.

Niemand twijfelt aan de waarde van het systeem, wel aan de manier waarop alles georganiseerd wordt. Ten slotte ging men na hoe jongeren aangespoord kunnen worden om voor een loopbaan in het onderwijs te kennen.

De zelfstandige stage was een verrassend voorstel. Er werden veel vragen gesteld over dit project. Welke plaats neemt het in binnen de leerkrachtenopleiding ? Wat met de autonomie van de hogescholen ? Wat met de begeleiding ? Welk statuut hebben de studenten ? Naast die bezorgdheid stond iedereen echter open voor dit experiment dat al na één jaar geëvalueerd wordt. Het is een goede

zaak dat het oorspronkelijke ontwerp uiteindelijk nog is bijgestuurd. (*Applaus*)

De heer Luc Martens : We hebben in de commissie een interessant debat gevoerd rond dit ontwerp van decreet. Alle fracties waren het er evenwel over eens dat dit ontwerp zeer laat kwam, zelfs nog later dan vorig jaar.

De vervangingspools zijn in principe interessant maar er is geen ruimer perspectief. Waarom heeft men het nieuwe stageconcept, de vervangingspools en het personeelsbeleid niet als één geheel beschouwd ?

De VDAB wordt op een onorthodoxe manier bij de vervangingspool betrokken en het vrij basisonderwijs staat nog steeds buiten spel.

Een studie van de Brusselse universiteit kwam tot de conclusie dat de zelfstandige stage pedagogisch interessant kan zijn, op voorwaarde dat ze goed wordt omkaderd. Aan de aangereikte voorwaarden is echter niet voldaan, want deze stage wordt alleen benut om de nood aan vervangingsleerkrachten op te vangen. Wij menen ook dat het overhaast is om deze maatregelen volgend academiejaar al in werking te laten treden. Wat een experiment was, wordt meteen decretaal ingevuld. Deze zaak werd niet doorgepraat met de hogescholen en de nodige omkadering ontbreekt. Daarom kan dit niet leiden tot een herwaardering van de stages.

De heer Suykens heeft gepleit voor de invoering van een selectieambt waardoor de school kan voorzien in een mentor. Wij menen - en een van de collega's van de meerderheid was het daar trouwens mee eens - dat de zelfstandige stage zou moeten geïntegreerd worden in de vernieuwde lerarenopleiding. Deze stageplaatsen komen misschien tegemoet aan het tekort aan leerkrachten, maar ze leiden niet tot een kwalitatieve verbetering van de opleiding. Ook de arbeidspositie van de vervangende stagiairs is onduidelijk.

Het huidige ontwerp blijft dus onvolledig, ontoereikend en onrijp. De heer Sannen zegt dat we meer vertrouwen moeten hebben in de autonome kracht van de hogescholen. Ik onderschat de hogescholen niet, maar ik wil ze ook niet overschatten. Zij hebben de laatste jaren trouwens al een boel nieuwe maatregelen moeten verwerken.

Dit ontwerp van decreet levert dus geen bijdrage aan de herwaardering van het lerarenambt. Daarvoor is

er een coherent plan nodig. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Julien Librecht : Betreffende de vervangingspool maakten we vorig jaar al voorbehoud bij de aantrekkelijkheid van het ambt, de uitvoeringsmodaliteiten en de administratieve belasting. Intussen heeft de praktijk ons gelijk gegeven.

Wij zijn blij met de efficiënte evaluatie die werd uitgevoerd door een begeleidingscommissie met inspraak van de inrichtende machten en de vakorganisaties. Via een aantal decretale aanpassingen werd gevolg gegeven aan de concrete bevindingen van deze commissie : de datum van inwerkingtreding van de vervangingspool, de selectiecriteria, de beschikbaarheid en betrokkenheid van de scholengemeenschappen, de inrichtende machten en het departement Onderwijs. Deze maatregelen geven we het voordeel van de twijfel.

We onderkennen het dilemma waarmee het onderwijsbeleid wordt geconfronteerd. Enerzijds is er een prangend tekort aan interimarissen, anderzijds is er de zorg om de kwaliteit van het onderwijs en om het welzijn van het lerarenkorps. We zijn zeker voorstander van een goed uitgewerkte stage voor aspirant-leerkrachten. De inpasbaarheid van de stage in een algemeen concept en de begeleiding moeten echter verzekerd blijven. De populatie van de stageschool en de stagiairs moeten er beter van worden en dat is niet zo evident als het in de memorie van toelichting bij dit ontwerp van decreet wordt voorgesteld.

Deze maatregel houdt een aantal risico's in. Vooreerst het risico van een eenzijdige confrontatie. De tekorten situeren zich voornamelijk in de knelpuntvakken. Daardoor en door de lengte van de ononderbroken stageduur is het mogelijk dat heel wat kandidaten alleen in aanraking komen met de meest problematische onderwijssituaties waardoor kandidaat-leerkrachten dreigen afgeschrikt te worden. Voorts zijn er ook tekorten mogelijk die voortvloeien uit onervarenheid. De stagiair kan in de hem toegewezen periode immers onmogelijk een totaal klasmanagement verwerven, wat nodig is voor een optimaal zelfstandig functioneren. Er dreigt ook een dualisering tussen de aspirant-leraars : zij die wel en zij die geen zelfstandige stage hebben gedaan. Bovendien bestaat het gevaar dat het mentorschap onvoldoende zal zijn. Nochtans zou het mentorschap een hoofdbestanddeel moeten uitmaken van een concreet maatregelenpakket inzake de vernieuwde lerarenopleiding. Een zelfstandige stage

is moeilijk te plannen en daardoor dreigt de kandidaat belangrijke opleidingsonderdelen te missen. De praktijkmensen krijgen ook onvoldoende tijd om de decretale maatregelen te implementeren. De bepalingen zouden in werking moeten treden op 1 september 2001 terwijl de organisatie van het academiejaar in de hogescholen intussen nagenoeg vastligt. Ten slotte is er ook een risico van administratieve overlast. De vereenvoudiging van de reglementering zal immers leiden tot een sterk toenemende complexiteit. Daardoor zal de werkdruk van de scholen nogmaals gevoelig verhoogd worden.

De reacties uit de onderwijswereld kunnen ons voorbehoud tegenover de maatregelen inzake de vervangingspool niet wegnemen. De maatregelen in verband met de zelfstadijge stage zijn ingegeven door het tekort aan leerkrachten en niet door pedagogische motieven. Bovendien gaat het om een overhaaste en een geïsoleerde maatregel. Een samenwerkingsovereenkomst die alleen gebaseerd is op vrijwilligheid, maakt een doelgerichte uitvoering onmogelijk. Er zijn vele risico's verbonden aan deze aanpak. Bovendien is er geen gestructureerde aanpak om het tekort aan leerkrachten aan te pakken. Daarom zullen we ons bij de stemming over dit ontwerp van decreet onthouden. (*Applaus bij het VB*)

De heer Lucien Suykens : Er is een tekort aan leerkrachten en doet dreigt nog groter te worden. De creatie van de vervangingspool was een goed idee om de dringende problemen op te vangen, maar er rezen bij de uitvoering heel wat praktische problemen. Een voortijdige evaluatie heeft geleid tot decretale en organisatorische bijsturingen. De vervangingspool kent ondertussen wel een ruim draagvlak : ook de vrije katholieke middelbare scholen zullen zich hier nu bij aansluiten.

Dit ontwerp van decreet voert ook de zelfstandige stage in, een maatregel waarmee niet iedereen gelukkig is. Wij zijn voorstander van een herwaardering van de stage, op voorwaarde dat er wordt voorzien in een goede begeleiding en een zinvolle inbedding in de opleiding. Stages kunnen echter ook demotiverend werken, als er te veel wordt gevraagd van de stagiairs, als ze aan hun lot worden overgelaten of als ze niets bijleren. Een stage biedt geen oplossing voor het tekort aan leerkrachten, maar is een investering in de toekomst.

Pedagogische hogescholen bedelen om stageplaatsen bij mentoren in scholen waarmee ze geen bestuurlijke band meer hebben. Deze scholen zijn

niet altijd in staat deskundigheid te leveren, aangezien zij vaak zelf met een personeelstekort kampen. Ik ben ervan overtuigd dat de lessen van leerkrachten-mentoren op een hoog peil worden gegeven, maar we mogen van hen niet verwachten dat ze hun jarenlang opgebouwde expertise overdragen op studenten.

Er is dus een probleem met de opleiding. Het is positief dat de minister langere stageperiodes mogelijk wil maken, maar er is een ontbrekende schakel : de introductie van een selectieambt om te voorzien in stagebeleiders. Op deze manier blijft de toegevoegde waarde van de stage afhankelijk van de goodwill van de mentor en het schoolteam.

Dit ontwerp van decreet is niet gekaderd in de evaluatie van de lerarenopleiding. We rekenen erop dat de minister dat zal bijsturen.

Er werd tegemoet gekomen aan belangrijke bezwaren tegen de zelfstandige stage. Zo kan deze stage niet worden opgelegd en moeten een aantal voorwaarden worden vervuld die in een overeenkomst tussen de betrokken partijen werden vastgelegd. De stage bedraagt ook maximum negen weken per schooljaar. Enkele vragen blijven echter nog onbeantwoord. Daarom stellen we voor deze maatregel als een experiment te beschouwen en grondig te evalueren in de stagescholen, bij de leerlingen en in de lerarenopleiding. Eventueel kan de zelfstandige stage dan worden uitgebreid naar de lerarenopleidingen aan de universiteiten en de Gediplomeerde in de Pedagogische Bekwaamheid of GPB-opleidingen.

Zonder laaiend enthousiast te zijn over dit ontwerp zullen we het wel goedkeuren. We hebben vertrouwen in de minister.

De heer Dirk De Cock : De vervangingspools zijn nodig om bepaalde problemen op te vangen, maar het blijft natuurlijk een symptoombestrijding. We moeten een structurele oplossing proberen te vinden voor het tekort aan leerkrachten. Ik ben blij dat de minister de moed had om het decreet van 8 juni 2000 al na een jaar te evalueren en bij te sturen. Het decreet kende immers heel wat kinderziektes, maar er was geen enkele noodzaak om het kind met het badwater weg te gooien. Deze plenaire bespreking is dan ook zeer positief.

De zelfstandige stage kan maximaal drie maanden duren. De interactie van alle betrokken actoren en een goede begeleiding zijn daarbij van cruciaal

belang. Zo niet, dreigt immers een juridisering van de stage. We moeten er zorg voor dragen dat de beginnende leerkrachten zich voldoende ingebed en gedragen voelen door de structuur van zowel de uitzendende als de ontvangende school. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

Minister Marleen Vanderpoorten : Het decreet van 8 juni 2000 kwam er om twee redenen : het opvangen van een tekort aan leerkrachten en het geven van zekerheid aan kandidaat-leerkrachten, dit om te vermijden dat zij het onderwijs de rug zouden toekeren.

Bij het begin van dit schooljaar konden we inderdaad vaststellen dat het decreet wat kinderziektes vertoonde. Dit heeft aanleiding gegeven tot een vervroegde evaluatie. De commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid oordeelde dat het nuttig was een hoorzitting over dit onderwerp te organiseren, zodat met de conclusies rekening kon worden gehouden bij de bijsturing van het decreet. Het verwijt van de heer Martens dat dit ontwerp van decreet laatsttijdig zou zijn, vind ik dan ook onheus. Had hij liever gehad dat we geen rekening hielden met de opmerkingen uit het veld ?

De rol van de VDAB werd bijgestuurd. Het contract met de VDAB duurt drie jaar en zal dan ook over twee jaar worden geëvalueerd.

Het is een feit dat het vrije basisonderwijs niet massaal in de vervangingspool is gestapt. Ik wijs erop dat hierover lange gesprekken werden gevoerd, maar dat beide partijen toegevingen moeten doen om tot een consensus te kunnen komen. Het gaat niet op dat alles van één kant moet komen.

De stage is geen middel om het tekort aan leerkrachten op te vangen, maar toekomstige leerkrachten hebben duidelijk gemaakt dat zij het liefst willen worden ondergedompeld in de praktijk.

Natuurlijk moet er gezorgd worden voor begeleiding. In het ontwerp van decreet is dan ook sprake van een contract tussen de leerkracht, de stagiair en de hogeschool, wat een garantie moet vormen voor de kwaliteit van de stage.

Hogescholen zijn ook vrij om deze stages al dan niet te organiseren. We tasten hun autonomie dan ook niet aan.

- *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De heer Martens verwees naar de voortijdige evaluatie van de lerarenopleiding. Ik ben daar net zeer blij mee : er zijn een aantal knelpunten naar voren gekomen die dringend moeten worden bijgestuurd.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 8 juni 2000 houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt.

De artikelsgewijze bespreking is geopend.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Lokaal cultuurbeleid

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

Overeenkomstig het Reglement verwijst de rapporteur naar zijn schriftelijk verslag.

Wel vraag ik dat de eerste spreker van de meerderheid het ontwerp in zijn context zou situeren en er de grote lijnen van toelichten.

De heer Marino Keulen : Na hoorzittingen met de sector wijdde de commissie op 15 juni een zeer grondig debat aan dit ontwerp van decreet, dat naast het gemeentelijk en lokaal cultuurbeleid ook de werking van de culturele centra en van de openbare bibliotheken regelt. Vroeger bestonden er voor al deze aangelegenheden aparte decreten, die al uit de jaren '70 dateren. Op kruissnelheid zal het nieuwe overkoepelende decreet 1 miljard frank aan verse middelen vrijmaken, zodat er zeker financieringswaarborgen zijn tot 2006. Het ontwerp van decreet hecht veel belang aan de noties kwaliteit en integraal beleid. Cultuur zit niet meer in een apart

hokje, ze wordt beoordeeld op haar maatschappelijke relevantie : in hoeverre brengt cultuur mensen bij elkaar ?

Een indeling werd gemaakt op basis van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).

De heer Johan De Roo : Dat laatste bevreemdt mij. Het RSV ging toch over ruimtelijke ordening ? Toen heeft men nooit de band gelegd naar andere terreinen van de samenleving. Waarom gebruikt men dat plan nu dan om stedelijke gebieden inzake cultuur anders te gaan beoordelen dan buitengebieden ?

De heer Marino Keulen : Omdat cultuur niet langer in de periferie van de beleidsvorming ondergebracht wordt, maar in het kloppende hart. Cultuur moet helpen om de verzuring van de samenleving tegen te gaan. Het plakjesbeleid wordt vervangen door een geïntegreerd beleid.

Gemeenten in het buitengebied die in het verleden al inspanningen geleverd hebben om cultuur een vooraanstaande plaats te geven, hoeven trouwens niet bang te zijn : die inspanningen worden gewaardeerd en financiering blijft gewaarborgd.

De heer Johan De Roo : Is cultuur misschien een exclusief voorrecht van de steden ?

De heer Marino Keulen : Helemaal niet. Wie zijn culturele werking op niveau houdt, zal er financieel zelfs op vooruitgaan, ook in de buitengebieden.

Minister Bert Anciaux : Het is zeker niet de bedoeling om inzake cultuurbeleid een onderscheid te maken tussen stedelijke en buitengebieden. Die indeling op basis van het RSV geldt maar voor de culturele centra. Daar was dringend een ordening nodig, al was het maar om overlappende programmering tegen te gaan. De inschaling gebeurt op basis van objectieve criteria en men houdt wel degelijk rekening met de werking uit het verleden. Het is trouwens fout om over een gemeenschapscentrum te denken in termen van degradatie.

De heer Marino Keulen : Daar komt nog bij dat kleine gemeenten via intergemeentelijke samenwerking toch grootschalige projecten kunnen opzetten die anders hun krachten zouden overstijgen.

Het verbaast me een beetje dat de heer De Roo die vragen nooit in de commissie is komen stellen.

De heer Johan De Roo : Dat vind ik grof. Deze vragen houden me sterk bezig en ik stel ze nu in openbare vergadering, aangezien ik hier geen verslag meer krijg van het commissiewerk.

De heer Marino Keulen : Met uw vraag loopt u vooruit op het debat. Een aantal interventies kunnen veel verduidelijken. Daarna kunt u dan desnoods uw onopgeloste vragen stellen.

De heer Jos Stassen : De voorzitter heeft inderdaad gezegd dat de heer Keulen de krachtlijnen van het ontwerp zou toelichten, waarna een discussie kan volgen. Door dit ontwerp van decreet wordt het cultuurbeleid zeker niet verengd tot een stedelijk cultuurbeleid. Men kiest voor een integraal cultuurbeleid, op maat van de gemeenten. En daarvoor worden de nodige middelen uitgetrokken. Uit het gemeentelijke effectrapport blijkt dat buitengemeenten hun middelen soms zelfs zien verdubbelen, als ze tenminste bereid zijn om een geïntegreerd cultuurbeleid te voeren. Wel wordt er een ordening inzake culturele centra doorgevoerd, zodat er betere programmatorische afspraken kunnen worden gemaakt.

De heer Marino Keulen : Onder andere de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) heeft onderstreept dat dit ontwerp van decreet kansen biedt voor een goed functionerend jeugdbeleid. Het ontwerp van decreet heeft oog voor nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, maar bouwt tegelijk verder op wat al is. We staan open voor tussentijdse evaluatie en eventuele bijstellingen.

De heer Dany Vandenbossche : De landelijke gebieden en de kleine gemeenten worden geenszins benadeeld door dit ontwerp van decreet.

De heer Marino Keulen : De culturele centra krijgen variabele en basissubsidies. De basissubsidies krijgen een categoriale invulling volgens het RSV ; de variabele subsidies worden toegekend op basis van een kwaliteitsbeoordeling. Dankzij de bijkomende middelen kan cultuurbeleid uitgroeien tot een der belangrijkste beleidsaspecten op gemeentelijk niveau.

Tijdens het debat in de commissie werden verschillende amendementen ingediend. Het ontwerp van decreet werd aangenomen met 8 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Wat is het standpunt van de VLD-fractie ? Met dit ontwerp van decreet wordt cultuur een essentieel

beleidselement op gemeentelijk niveau. Ze wordt uit de periferie van het beleid gehaald. Cultuur is onontbeerlijk als element van samenlevingsopbouw en netwerkversterking.

De idee van integratie van culturele centra en bibliotheken in één decreet leefde al toen de heer Dewael minister van Cultuur was. Toen was het water echter te diep. Nu kan het eindelijk. De idee van het RSV als aanknopingspunt is origineel. Cultuur wordt zo ingebed in de ruimere beleidsvoering. Er worden voldoende middelen uitgetrokken. Niemand gaat erop achteruit. Het ontwerp van decreet biedt kansen voor wie het wil. We juichen de idee van intergemeentelijke samenwerking toe : dat is essentieel voor een behoorlijk bestuur. Het ontwerp van decreet moet tijdig geëvalueerd worden. Eventuele startproblemen moeten op tijd aan het licht gebracht worden.

Ik wil de grote rol van onze voorgangers in dit verband in de verf zetten. Het decreet bibliotheekwerk van 1978 en het decreet betreffende de culturele centra van het begin van de jaren '90 getuigen van de dynamiek die in Vlaanderen al zo lang leeft.

De kwaliteitsnotie is een nieuw element. Het gaat om een zeer belangrijk beleidsaspect. We zullen het voorliggende ontwerp van decreet met overtuiging goedkeuren. Het biedt ruimte voor subsidiariteit. De tienduizenden mensen waarop dit ontwerp van decreet betrekking heeft zullen er dankbaar en erkentelijk voor zijn. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

Mevrouw Mieke Van Hecke : Omdat we niet met een tweekamerstelsel werken, moeten we beseffen dat zorgvuldig decreetgevend werk tijd vraagt, en moeten de parlementaire procedures en afspraken gerespecteerd worden. Dat was niet het geval bij de behandeling van dit ontwerp in commissie. Het voorbereidende werk en het overleg met de sector daarentegen waren wel ruim voldoende. Ik geloof zelf niet in e-mailinspraak maar bij de infovergaderingen kreeg de sector de kans om de ontwikkeling van dit ontwerp te volgen. Het is echter noodzakelijk hun duidelijk te maken dat het gaat over voorbereidend werk en dat de besproken teksten nog niet in voege getreden zijn.

Doordat de Raad van State te lang draalde met het advies, werd uiteindelijk een advies bij hoogdringendheid gevraagd. Hoewel dat niet de bedoeling van de minister was, betreur ik dat het

advies daarom beperkt is tot het bevoegdheidsprobleem.

De heer Jos Stassen : Ik begrijp gedeeltelijk de bezwaren bij de onorthodoxe werkwijze. De minister heeft de formele noodzakelijke adviezen gevraagd en zelf bijkomende manieren van inspraak georganiseerd. Dat is goed maar men moet ermee leren omgaan en blijven benadrukken dat het gaat om voorbereidende werkzaamheden.

Mevrouw Mieke Van Hecke : U bevestigt enkel mijn woorden. Wij verwonderen ons dat er geen kindeffectpport of advies van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur is, terwijl er wel een gemeentelijk effectrapport is. Wij hopen dat er voor de uitvoeringsbesluiten wel adviezen zullen gevraagd worden van de Raad van State, de Raad voor Cultuur en de Raad voor Volksontwikkeling, en dat deze adviezen in de commissie kunnen besproken worden. Hoewel ook hier de tijd kort zal zijn, heeft de minister het voordeel dat de overgangperiodes ruim zijn.

Het overschakelen van kwantitatieve normen naar kwalitatieve is een enorme opdracht, en vraagt goed opgeleid personeel voor de begeleiding van opmaak en goedkeuring van de cultuurbeleidsplannen. Ook andere actoren zoals de steunpunten, de organisaties voor belangenbehartiging en de adviesorganen moeten een belangrijke rol vervullen.

Hoewel de eerste ontwerpen verregaand leken, blijkt uit het huidige ontwerp dat er geen sprake is van een geïntegreerd lokaal cultuurbeleid. Bijsturingen zullen nog nodig zijn. Men kan moeilijk spreken van een geïntegreerd lokaal cultuurbeleid, want men gebruikt hetzelfde model voor de landelijke gemeenten en de grotere steden, met uitzondering van de drie grootste.

De heer Dany Vandebossche : Hoe benadeelt dit ontwerp de landelijke gemeenten ?

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik zal daar straks op antwoorden.

Gemeenten kunnen kiezen of ze al dan niet intreden in de bepalingen van dit ontwerp. Ze moeten enkel een adviesraad en een bibliotheek hebben. Culturele centra zijn dus afhankelijk van het gemeentebestuur om al dan niet middelen van dit ontwerp te krijgen. Het vertrouwen in de gemeente is groot. Zij moeten het advies over de begroting van de culturele adviesraad niet meer vragen. Zij hebben de

verplichting om een bibliotheek te hebben, maar ze bepalen zelf of zij al dan niet verdere inspanningen leveren.

Drie aparte decreten zijn met het nodige knip- en plakwerk omgevormd tot één ontwerp. Dat bevordert de leesbaarheid niet. De afstemming van het lokaal cultuurbeleid beperkt zich tot de afstemming van de respectieve onderdelen van het beleidsplan. We kunnen alleen maar hopen dat al die plannen uitgevoerd worden.

Het ontwerp van decreet verwacht veel van gemeenten op gebied van infrastructuur. Kleine gemeenten, met een beperkte culturele infrastructuur kunnen niet voldoen aan de bepalingen van dit ontwerp.

Minister Bert Anciaux : U hebt gelijk. Maar de gemeenten hoeven geen eigenaar te zijn van de infrastructuur. Ze mogen bijvoorbeeld ook huren. De gemeenten hoeven dus niet te investeren. Bovendien wordt nog een aantal andere bepalingen versoepeld.

De heer Jos Stassen : Wij hebben vertrouwen in de gemeentebesturen, maar mevrouw Van Hecke duidelijk niet. Wij gaan uit van de verantwoordelijkheidszin bij de gemeenten om op basis van dit ontwerp van decreet duidelijke keuzes te maken. Zij zegt dat ze slechts zullen investeren als ze daartoe verplicht worden.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik heb alle vertrouwen in de gemeentebesturen, maar de middelen zijn beperkt en de financiële verplichtingen enorm. Bovendien moeten de gemeenten alleengebruiker zijn van de infrastructuur. Ik ben mijn licht gaan opsteken bij een aantal kleine gemeenten en zij beschouwen deze bepaling als een belangrijke drempel.

De middelen worden voortaan ieder jaar vastgelegd. Wie zich als eerste aanmeldt, zal ook als eerste bediend worden. Als evenveel gemeenten bereid zijn te werken volgens dit ontwerp van decreet als in het meest optimistische scenario, vrees ik dat een aantal gemeenten pas na vier jaar bediend zullen worden.

Minister Bert Anciaux : Het budget wordt toch verhoogd. Dit ontwerp van decreet treedt pas volgend jaar in werking en tegen 2004 is het budget al groot genoeg voor alle gemeenten.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik sta achter de doelstellingen, maar vrees dat het instrumentarium

lang niet zal volstaan. Ik verzet me absoluut niet tegen kwaliteitsnormen, maar we moeten wel voor objectieve kwaliteitsnormen zorgen. We moeten een evenwicht vinden tussen kwaliteit en kwantiteit.

De gemeenten zullen ingedeeld worden op basis van de ruimtelijke ordening en enkele economische criteria. Dat is niet het aangewezen uitgangspunt om infrastructuur in te planten. Bovendien wordt het verleden ten onrechte over het hoofd gezien. Het is perfect mogelijk dat een gemeente een cultureel centrum kan erkennen, maar haar buurgemeenten niet.

De overgang van cultureel naar gemeenschapscentrum is volgens de minister geen degradatie. Maar veel goedwerkende centra zullen daardoor geen eigen programmatie meer kunnen opstellen en afhankelijk worden van het lokale aanbod. Heeft men al eens nagedacht over wat dat betekent voor onze uitvoerende artiesten ?

Wie zegt dat de gemeenten geen middelen zullen verliezen, vergeet een en ander. Het budget is inderdaad gestegen, maar dat is bestemd voor de cultuurcoördinator terwijl het culturele centrum geen middelen krijgt.

Minister Bert Anciaux : Ik ben het daar niet mee eens : er werden correcties doorgevoerd op basis van de inspraakrondes. Het bedrag dat werd toegekend aan de gemeenten die in het nieuwe decreet geen cultuurcentrum hebben maar wel een gemeenschapscentrum, werd verhoogd zonder dat de bedragen voor culturele centra die cultuurcentra worden, verminderd worden. Ook voor de gemeenschapscentra hebben we een variabele subsidie ingevoerd. Men zegt dat de gemeenten weliswaar meer krijgen, maar dat men het geld dat naar de culturele centra gaat, daarvan moet aftrekken. Door de variabele subsidie die bijkomend ingevoerd wordt, wordt het mogelijk dat tien gemeenschapscentra die door hun werking een bepaald kwaliteitsniveau hebben bereikt, voor een beleidsperiode een bedrag van twee miljoen frank per jaar ontvangen. Iedereen die enig zicht heeft op de wereld van de culturele centra, weet welke tien centra er bovenuit steken. De gemeenten die over dat bedrag beschikken, zijn verplicht het door te geven aan de gemeenschapscentra en bovendien beschikken ze over meer geld om het lokale cultuurbeleid tot stand te brengen.

Ik heb nog geen enkel goed argument gehoord voor de bewering dat de kleine gemeenten benadeeld

worden.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Zoals ik verwacht had, verwijst de minister naar de recente verhoging van de middelen voor de gemeenschapscentra. Die projectsubsidie is echter bedoeld voor initiatieven met een uitzonderlijk karakter en dat betekent dat er geen zekerheid gecreëerd wordt. Dit artikel staat trouwens open voor alle gemeenschapscentra en ik weet niet hoe de minister deze middelen zal voorbehouden voor de tien centra waarvan hij denkt dat ze kwaliteitsvol werken. Ik hoop wel dat alle gemeenschapscentra die kwaliteitsvol willen werken, een aanvraag voor deze projectsubsidie kunnen indienen en dat het dus niet gaat om een voorkeursbehandeling voor tien centra.

Minister Bert Anciaux : Als minister kan ik de beoordelingscommissie richtlijnen meegeven om het bedrag van 120 miljoen frank niet te verspreiden over 120 gemeenten, maar wel een kleine groep gemeenschapscentra uit te kiezen die een groter bedrag krijgen. De keuze zelf is evenwel aan de beoordelingscommissie.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dit bedrag kan dus niet gebruikt worden voor de structurele werking die de culturele centra nu ontplooiën, want het moet gaan om initiatieven met een uitzonderlijk karakter. We zullen mekaar niet overtuigen. Er is nog één amendement dat we in de plenaire vergadering opnieuw zullen indienen. De culturele centra die op basis van de toepassing van het RSV uit de boot vallen, zouden eenmalig de kans moeten krijgen om in het decreet te stappen door middel van een erkenning in categorie C.

Voorts heb ik nog een aantal specifieke opmerkingen. Een van de doelstellingen van het ontwerp is : een aanzet geven voor intergemeentelijke samenwerking. In dat verband ben ik het eens met de opmerking van de inspecteur van Financiën dat daar geen middelen tegenover hoeven te staan. Dat is immers een evidentie voor iedere gemeente die een goed lokaal cultuurbeleid wil voeren. Voorts menen we dat een steunpunt Gemeentelijk Cultuurbeleid geen goed idee is. Het veld is immers veel te verspreid en sommige onderdelen van de werking beschikken al over een steunpunt.

De provincies hebben nog een rol in het bibliotheeklandschap : ze moeten voorzien in een streekgericht bibliotheekbeleid. Het is echter onduidelijk hoe de provincies die taak zullen

opvatten en dat leidt tot onduidelijkheid bij de verantwoordelijken van de gemeentelijke bibliotheken. Op dit ogenblik zijn er structurele middelen voor de werking en de infrastructuur. Het is onduidelijk of de provincies gaan zorgen voor bijkomende middelen voor de lokale werking.

De heer Jos Stassen : Mevrouw Van Hecke heeft een amendement ingediend dat tegemoet kwam aan een vraag van de Vlaamse Vereniging van Provincies naar meer vrijheid om te bepalen wat ze met het geld gaat doen. Tegelijk volgt ze ook de vraag van de VVSG, waarin de gemeenten duidelijkheid vragen over de besteding. Wij volgen het standpunt van de VVSG.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De middelen van de provincie hoeven niet naar de lokale overheid te gaan.

De heer Jos Stassen : We hebben een amendement ingediend dat bepaalt dat de bedragen moeten afgesproken worden in een convenant met de Vlaamse regering.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De taken van de provincie moeten vastgelegd worden in het kerntakendebat. Men gaat ervan uit dat niet alleen de collectievorming, maar nu ook de bijkomende vorming van het personeel en de kosten voor werking en infrastructuur ten laste vallen van de gemeenten.

Ik betreur ook de manier waarop er gediscussieerd werd over de privaatrechtelijke bibliotheken. Die hebben in 1993 een erkenning gekregen waaruit bleek dat ze in orde waren met de kwaliteitsnormen van de Vlaamse overheid. Nu komt er een einde aan de subsidiëring en hebben deze bibliotheken zes maanden gekregen om een overname te regelen. Het verheugt me wel dat er overgangsmaatregelen getroffen werden.

De heer Dany Vandenbossche : We hebben in de commissie toch geen symbooldiscussie gehouden over de privaatrechtelijke bibliotheken ? We hebben er wel een amendement over ingediend.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat gebeurde pas na het voeren van de discussie. Voor mijn eindconclusie maak ik gebruik van de liedjesregel 'Is that all there is ?' Ik blijf zitten met drie fundamentele bedenkingen. Volgens mij worden de sterkere gemeenten alleen maar sterker, en de zwakkere zwakker. Ik betwijfel ook of de lokale

overheden hun vrijwillig engagement op het vlak van de bibliotheken zullen waarmaken. En het voeren van een cultuurbeleid op basis van principes van ruimtelijke ordening is niet correct, zeker als dit gebeurt zonder respect voor de inspanningen uit het verleden.

De heer Jos Stassen : Om mevrouw Van Hecke van antwoord te dienen, maak ik gebruik van de regel 'All this useless beauty'.

De heer Julien Librecht : Ik wil de in de commissie gevoerde discussie niet overdoen. Het zinloos herkauwen van de verschillende argumenten kan de opendebatcultuur ook in gevaar brengen. Ik wijs er alleen op dat we onder meer vragen en bedenkingen hebben geformuleerd over de decretale werkwijze, de herprofilering van de cultuurcentra, de nieuwe verhouding met de gemeente, de projectsubsidies, de evaluatie en de term integrale benadering.

In het verleden werd steeds gestreefd naar een evenwichte culturele spreiding met een fijnmazig netwerk en dit heeft geresulteerd in het bestaan van een aantal grote centra in combinatie met kleine lokale centra. Het resultaat vind ik nog niet zo slecht. Dit proces heeft geleid tot een gemeenschapsvorming, waarbij voldoende ruimte was voor een professioneel aanbod. Inbreuken op de bestaande toestand moeten dan ook nauwkeurig worden geëvalueerd. Deze waarschuwing komt niet voort uit een angst voor verandering, maar uit de overweging dat een cultuurbeleid voorrang moet geven aan de plaatselijke culturele autonomie.

Voor mij betekent een cultuurbeleid het cultiveren van maatschappelijke oases. En die ontstaan op een natuurlijke manier, zij laten zich niet construeren. Onze fractie zal zich bij de stemming over dit ontwerp van decreet onthouden. (*Applaus bij het VB*)

De heer Dany Vandenbossche : Wat de timing en de procedure betreft, ben ik het helemaal niet eens met mevrouw Van Hecke. Of we nu in een e-mailmaatschappij leven of niet, officiële instanties moeten nog steeds wachten op officiële documenten, in dit geval een publicatie in het Belgisch Staatsblad en het rondsturen van een rondzendbrief.

De commissie heeft op korte tijd inspanningen geleverd om op een efficiënte manier over dit onderwerp te discussiëren. Ik ben van mening dat er voldoende tijd werd uitgetrokken voor de

hoorzittingen en de bespreking van het ontwerp van decreet.

De inhoud van dit ontwerp van decreet sluit trouwens aan bij het principe van de decentralisatie en responsabilisering van de gemeenten en bij de beleidsnota van de minister. Ik verwijs graag naar het boekje 'Esthetica voor beslissers', waarin staat dat de steden en gemeenten een belangrijke autonome rol hebben te spelen in het cultuurbeleid, waarbij de nood aan onderling overleg zeer groot is.

Dit ontwerp van decreet is een stap vooruit in het stimuleren van de gemeenten om hun culturele taak op zich te nemen. Het betekent geenszins een breuk met de positieve dingen die in het verleden werden gerealiseerd, zoals de werking van de bibliotheken.

We gaan er wel van uit dat er een nieuw soort van bibliothecaris zal opstaan, die zich niet langer kan beroepen op een decreet, maar zijn gemeente zal moeten overtuigen van wat hij wil realiseren.

Ik eindig met twee kritische bedenkingen. We moeten de reacties van de plaatselijke besturen op dit ontwerp van decreet nog afwachten. Bovendien zal de betrokken administratie heel wat extra inspanningen moeten leveren om dit ontwerp van decreet op te volgen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Jos Stassen : De democratie is synoniem van georganiseerde meningsverschillen. Ik wil er wel op wijzen dat, toen onze partij nog deel uitmaakte van de oppositie, wij wel onze steun verleenden aan goede decreten. Ik ben ervan overtuigd dat dit ontwerp van decreet in de toekomst het verschil zal maken. En dat wordt bevestigd door de hoorzittingen, waar zeer veel positieve geluiden te horen waren. Er worden niet alleen meer middelen uitgetrokken, maar we maken ook goede inhoudelijke keuzes.

De CVP hanteert blijkbaar een ander uitgangspunt dan onze fractie. Wij zijn ervan overtuigd dat de gemeentebesturen in staat zijn om een verantwoordelijk lokaal cultuurbeleid te voeren. Wij menen dat zij daarvoor geen Brusselse schoonmoeder nodig hebben. Bovendien kan ook de lokale cultuursector zeer goed voor zichzelf opkomen bij de gemeentelijke verantwoordelijken.

Het ontwerp van decreet bevat nog enkele pijnpunten. Zo is er de rol van het provinciaal bestuur : ik voel me niet zo goed bij de keuze die we

daarover hebben gemaakt. Voor de provinciebesturen is er een duidelijker taakstelling nodig.

Een ander pijnpunt is de indeling in cultuur- en gemeenschapscentra. De VVSG sprak van een evenwicht tussen een historisch gegroeide situatie en de planning, maar het blijft spijtig dat bepaalde culturele centra gemeenschapscentra worden en zo hun structurele subsidies fors zien dalen. De projectsubsidie is echter zeer positief en op die manier zullen we een kwaliteitsbewaking kunnen realiseren.

Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren en de uitvoering ervan opvolgen. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Herman Lauwers : Dit ontwerp van decreet op de cultuurspreiding is een decreet van de tweede generatie. De decreten van de eerste generatie - het bibliotheekdecreet en dat op de culturele centra - hebben onmiskenbaar zeer grote verdiensten gehad, maar nu worden er nieuwe klemtonen gelegd : meer decentralisatie, meer communicatie en meer planning. Er komt dus een dynamischer beleid, en dat leidt automatisch tot minder absolute zekerheid. Dynamiek is immers gelijk aan evaluaties, beoordelingscommissies en variabele subsidies, en daar staan velen huiverachtig tegenover. Daarom zeg ik samen met de vertegenwoordigster van de VVSG dat dit ontwerp van decreet net op tijd komt, niet te vroeg, niet te laat.

Het ontwerp van decreet legt voorts de klemtoon op gemeenschapsvorming als wezenlijk onderdeel van het cultuurbeleid, en ook dat juichen wij toe.

Er is inderdaad snel gewerkt in de commissie, maar toch ook grondig. Een karwats heb ik nooit gevoeld. Van die grondige dialoog getuigen de talloze amenderingen. Ook nu in plenaire vergadering willen we bij amendement nog technische verfijningen aanbrengen. Sommigen vinden dat een dergelijke open dialoog met herhaaldelijke tekstwijzigingen tot onzekerheid leidt en te weinig houvast biedt. Misschien wel, maar het is mijns inziens de enige methode die we in de toekomst kunnen volgen. Dialoog, ook met het werkveld, werpt uiteindelijk de meeste vruchten af. Zo waren de hoorzittingen over deze tekst heel nuttig om de arwaan van de mensen uit de sector weg te nemen.

Een opmerking nog bij amendement nummer 37 dat

op artikel 69bis slaat. In de toelichting bij het amendement spreekt men van een overgangstermijn van twee jaar tijdens dewelke met de diplomavereisten voor bibliotheekpersoneel soepel zou worden omgesprongen. In de eigenlijke tekst van het amendement wordt die termijn niet gespecificeerd, en dat strookt met de bedoeling van de indieners.

Dit ontwerp van decreet stimuleert de kwaliteit, de dynamiek, het democratische gehalte en het gemeenschapsvormende aspect van het lokale cultuurbeleid. Alle groepen binnen de VU&ID-fractie zullen het dan ook goedkeuren. (*Applaus*)

Minister Bert Anciaux : Als minister moet ik me dienend opstellen, maar dat neemt niet weg dat ik bijzonder blij en trots ben met dit ontwerp van decreet en met de behandeling ervan in de commissie, waar heel wat opbouwende kritiek werd geleverd. Vandaag in plenaire vergadering klonk uit een bepaalde hoek de reactie 'is het dat maar?' en dat is de ergste reactie die iemand kan krijgen op een werkstuk dat hem na aan het hart ligt. Is men in deze plenaire context misschien bezig een partijpolieke strategie uit te werken ?

Door het geïntegreerde cultuurbeleid dat we hier voorstaan, wordt cultuur ingebed in de algemene visie van een gemeenschap. Het is niet langer een randfenomeen, maar de hele gemeente zal zich moeten bezinnen over cultuur als centraal en bindend element. Culturele centra, bibliotheken, kortom alle culturele actoren zullen buiten hun geborgen hokje moeten treden en de interactie moeten aangaan met de andere actoren en met heel de gemeenschap. Iedereen moet verantwoordelijkheid dragen en verantwoording afleggen. Het is niet onze bedoeling om te betuttelen, want wie niet mee wil doen, hoeft dat niet, maar moet die beslissing dan wel verantwoorden tegenover de bevolking.

Het is evenmin de bedoeling om de kleinere gemeenten in de kou te laten staan. We wilden wel een ordening aanbrengen tussen de culturele centra, en dat gebeurt op basis van objectieve criteria, zoals het bevolkingsaantal. Ook aan deze ordeningscriteria werden door het gesprek met de sector correcties aangebracht : inspanningen uit het verleden zullen worden gehonoreerd. Ik beseft dat het ontwerp van decreet verre van ideaal is, maar het zet wel een grote stap in de richting van meer overleg bij de programmatie en meer intergemeentelijke samenwerking.

Een aantal culturele centra zullen voortaan gemeenschapscentra heten. In mijn ogen is dat zeker geen degradatie, maar veeleer een eretitel. Wat is er immers nobeler dan culturele programmering te koppelen aan gemeenschapsvorming, waarbij ook amateurkunstenaars en lokale verenigingen hun plaatsje vinden?

Dit is geen ideaal ontwerp van decreet, maar het biedt wel kansen om cultuur opnieuw dichterbij de mensen te brengen. Daartoe worden voldoende financiële middelen uitgetrokken. Een evaluatie binnen vijf jaar werd decretaal verankerd. Op dat moment kan er kritiek geformuleerd worden. Het is echter duidelijk dat dit ontwerp van decreet heel wat kansen biedt. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

De artikelsgewijze bespreking is geopend.

- *De stemmingen over de amendementen op de artikelen 7, 22, 39, 71 en 72 en over de artikelen 7, 22, 39, 71 en 72 worden aangehouden.*
- *De stemming over het amendement tot invoeging van een nieuw artikel 76bis wordt aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Vlaamse sportfederaties

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn het voorstel van decreet van de heren Denys, Van Nieuwkerke, Stassen en Van Dijck houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisaties en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding en

het voorstel van decreet van de heer Coens, mevrouw Van Hecke, de heer Martens en mevrouw Van Cleuvenbergen houdende erkenning en subsidiëring van Vlaamse sportorganisaties, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het voorstel van decreet van de heren Denys, Van Nieuwkerke, Stassen en Van Dijck als basis voor de bespreking werd genomen. We volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

Op grond van het reglement verwijzen de heren Gysbrechts en Keulen, verslaggevers, naar het schriftelijk verslag

De heer André Denys : Ik zal het voorstel van decreet situeren in een ruimere context. Het voorstel van decreet heeft betrekking op meer dan 20.000 sportclubs en meer dan een miljoen sportbeoefenaars. Momenteel wordt er 550 miljoen frank voor uitgetrokken. Er zal een inhaaloperatie plaatsvinden van 175 miljoen frank.

De subsidiëring van de sportfederaties wordt met voorliggend voorstel van decreet voor de tweede maal op korte termijn gewijzigd. Met het decreet van 13 april 1999 werd de problematiek van de sportfederaties voor het eerst sinds 22 jaar aangepakt. Dit decreet was een eerste stap tot een meer kwaliteitsvol sportbeleid. De versnippering werd erdoor verminderd. Het decreet kwam er na een audit van de sportfederaties in 1997. De instandhouding van een zekere versnippering, een gebrek aan aandacht voor kwaliteit en een gebrek aan rationalisering hebben geleid tot voorliggend voorstel van decreet. Het omvat vijf krachtlijnen.

Ten eerste wordt het landschap van de sportfederaties wordt doorzichtiger gemaakt. Er wordt uitgegaan van drie categorieën : de unitaire sportfederaties, de recreatieve sportfederaties en de vrijetijdsbesteding. Ten tweede wordt er een vangnet gecreëerd voor de volkssporten die door de Hoge Raad voor de Sport niet als sporttak werden gekwalificeerd en zo uit de boot vielen. Ten derde wordt er een beleidskader uitgewerkt voor unitaire sportfederaties die beslissen tot defederalisering. Ten vierde wordt de kwaliteitszorg nog versterkt. Ten slotte wordt het sportbudget aanzienlijk verhoogd. Momenteel draagt de centrale overheid slechts ongeveer 2,8 miljard frank per jaar bij; de gemeenten zorgen voor een subsidie van 12 miljard frank per jaar. Met het voorliggende voorstel van decreet komt er 175 miljoen frank bij : 125 miljoen

frank voor de unisportfederaties, 50 miljoen frank voor de opvang van de unitaire sportbonden.

Samenwerking zal worden aangemoedigd. Zo zal er voor wat betreft de unisportfederaties nog slechts één federatie per sporttak mogelijk zijn.

Door het onderscheid tussen unisportfederaties en recreatieve sportfederaties, en door de vereenvoudiging van de teksten komt er meer transparantie. Wij hopen en zullen erover waken dat de uitvoeringsbesluiten dit streven naar vereenvoudiging respecteren.

Het is de bedoeling de kwaliteitszorg bij de federaties te stimuleren. Zij kunnen de extra middelen enkel bekomen indien zij via effectmetingen kunnen aantonen dat zij betere resultaten boeken. Dat vergt responsabilisering van de sportfederaties, die een beleidsplan moeten opstellen. (*Applaus*)

Mevrouw Mieke Van Hecke : De snelheid waarmee dit voorstel van decreet behandeld is, tart elke verbeelding. De heer Denys is zeer eerlijk en geeft toe dat deze regeling zeer snel en om politieke redenen een materie behandelt waarvoor pas twee jaar geleden een decreet in werking trad. Ik betreur dat, temeer omdat er geen degelijke evaluatie is geweest van het vorige decreet en er dus geen zware mankementen kunnen aangetoond worden. Deze analyse wordt gedeeld door de voorzitter van de Vlaamse Sportraad en werd oorspronkelijk ook bijgetreden door de voorzitter van de raad van bestuur van Bloso.

De heer Kris Van Dijck : De CVP heeft zelf een voorstel ingediend om een aantal lacunes van het vorige decreet op te vangen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat ging over een aanvulling. We herschreven de bestaande regeling niet.

De Vlaamse Sportraad moest op korte termijn mondeling advies geven. Hij stelde dat het voorstel onvoldragen was en wees eveneens op een gebrek aan evaluatie.

De heer André Denys : Zijn eindoordeel was positief.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Blijkbaar woonden wij een andere hoorzitting bij. De Vlaamse Sportraad zag inderdaad wel een aantal positieve

punten. Mogelijke toekomstige evoluties van de sportfederaties werden niet gesimuleerd.

De term administratieve vereenvoudiging dient om een gigantisch vertrouwen in de regering te maskeren. Indien er een degelijke evaluatie van het vorige decreet was geweest, zou duidelijk gebleken zijn dat het ook dan ging over een kaderdecreet, en dat men veel vertrouwen had in uitvoeringsbesluiten en toepassing. Toch is een en ander misgelopen voornamelijk bij de begeleiding van de administratie, die zich te veel toespitste op controle. Een eenvoudige bijsturing zou voldoende geweest zijn. Deregulering is slechts schijn ; het gaat om de volledige vrijheid van de uitvoerder.

Versnippering tegengaan is goed, maar dat principe wordt hier minder goed toegepast. Ons oorspronkelijk bezwaar dat de recreatieve sportfederaties niet gestimuleerd worden tot fusies, is gehoord. Wij wezen op de discrepantie tussen de grotere voordelen van fusies tussen topsportfederaties en recreatieve sportfederaties ten opzichte van fusies tussen recreatieve federaties onderling. De verlaging van het minimum aantal leden van unisportfederaties van 1000 naar 500 zal eerder het defusioneren dan het fusioneren bevorderen. Ik heb trouwens gehoord dat er een apart statuut komt voor rope skipping, zodat ook zij een unisportfederatie kunnen oprichten.

Het stoort me dat het tegengaan van de versnippering wordt beschouwd als een instrument om de verzuiling tegen te gaan. Indien verenigingen voldoen aan alle voorwaarden, moet de vrijheid van vereniging, op welke basis dan ook, primeren. Versnippering is enkel negatief met betrekking tot topsport. Het is positief als het de bedoeling is zoveel mogelijk Vlamingen te stimuleren om aan sport te doen. Het ondersteunen van het sociale weefsel is immers ook belangrijk. Als recreatieve sportfederaties groeien, krijgen zij geen extra personeel. De schaalvergroting wordt dus niet extra gestimuleerd.

Het verheugt ons dat er kwaliteitsmetingen worden ingevoerd voor de recreatieve sport en de vrijetijdsbesteding.

Omdat men geen link heeft gelegd tussen prestatie en subsidies, wordt kwaliteitsvol werken helemaal niet gestimuleerd. De voorgestelde sanctie in het tegenovergestelde geval is overigens veel te streng.

Ook wij beseffen dat er een decretale oplossing

nodig was voor de sportieve vrijetijdsbesteding. Maar het voorliggende voorstel van decreet lost het naamprobleem voor de clusters niet op. Bovendien krijgen de organisaties voortaan minder geld dan in het verleden en verliezen ze hun sportlabel.

De heer Kris Van Dijck : De sporttakkenlijst wordt alleen maar gebruikt voor de subsidiëring en niet voor de erkenning.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Daarin moet ik u gelijk geven.

Ik zal onderzoeken of het gelijkheidsbeginsel niet geschonden wordt door de grote discriminatie tussen recreatieve- en topsportfederaties. Recreatieve-sportfederaties worden niet beloond als ze groeien aangezien de subsidies maar kunnen stijgen tot op een bepaald niveau. Het is desondanks een goede zaak dat de subsidies bevroren worden op het huidige niveau en niet op dat van een jaar geleden.

De heer André Van Nieuwerkerke : Er is geen bovengrens voor de subsidies.

Mevrouw Mieke Van Hecke : De bovengrens geldt inderdaad enkel voor de personeelssubsidie. Als recreatieve-sportfederaties groeien, zullen ze daardoor geen bijkomend personeel kunnen aanwerven.

Recreatieve-sportfederaties zijn ontstaan omdat topsportfederaties helemaal niet geïnteresseerd waren in recreanten. Omwille van de extra middelen zullen ze nu plots wel interesse hebben voor recreatieve sport.

De heer Jos Stassen : Eigenlijk ontzegt u topsportfederaties het recht om recreanten aan te trekken.

De heer Kris Van Dijck : Een aantal topsportfederaties heeft wel altijd aandacht besteed aan de recreanten en spoorde ons aan om die optie open te laten.

De heer André Denys : De Belgische Wielrijdersbond heeft een afdeling Wielertoerisme.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Het doel van het strategische plan is zoveel mogelijk Vlamingen laten sporten, maar door deze maatregel bereikt u het tegenovergestelde. Heel wat recreanten zullen afhaken als hun sportfederatie wordt overgeheveld.

De heer André Denys : U vergeet dat veel

recreanten sporten tijdens lokaal georganiseerde manifestaties. Wij willen minder geld geven aan structuren en meer aan sport.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Recreatieve-sportfederaties zetten mensen aan tot sporten.

De heer Jos Stassen : Mevrouw Van Hecke mag zich verzetten tegen dit voorstel, maar ze moet zich daarbij wel baseren op de geamendeerde tekst die in de commissie werd goedgekeurd.

Het is de bedoeling van het voorstel dat zoveel mogelijk mensen aan sport zouden gaan doen. De recreatieve sportfederaties krijgen daarvoor nog even veel middelen als in het verleden, maar daarnaast moet er nu ook aandacht zijn voor recreatieve sport bij de unisportfederaties. Er zijn nu dus meer mogelijkheden om aan sport te doen en ik denk dat dat zal resulteren in een stijging en niet in een daling van de sportbeoefening.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik betreur het dat men nu aan de topsportfederaties een opdracht wil geven die door anderen al kwaliteitsvol wordt ingevuld. We hebben er geen probleem mee dat de topsport bevoordeeld wordt. Het is mogelijk dat er meer moest geïnvesteerd worden in topsport en dat was trouwens perfect mogelijk met het vorige sportdecreet. Dat mag echter niet gerealiseerd worden ten koste van de recreatieve sport en door over te nemen van datgene wat de recreatieve-sportfederaties nu aanbieden.

Als men de topsport wou bevoordelen, waarom werd er dan geen aparte regeling uitgewerkt voor de topsport ? In plaats van in te gaan tegen de missie van het Vlaamse sportbeleid, zou men voor het hele potentieel aan sportbeoefenaars kanalen moeten creëren langs de sportdiensten en de sportfederaties.

Ik wil hier nog een amendement toelichten. De andere amendementen zal ik duiden bij de artikelsgewijze bespreking. Dit amendement wil iets doen aan het probleem dat een echte unisportfederatie niet als dusdanig kan erkend worden omdat ze niet voldoet aan voorwaarden waarop ze geen vat heeft, bijvoorbeeld omdat er geen internationale federatie bestaat voor die sport of omdat een unitair georganiseerde Belgische federatie reeds een internationale filiatie heeft.

Daarom vragen we dat deze sportfederaties, onder meer de Vlaamse Voetbalfederatie, toch zouden toegelaten worden tot categorie A.

De algemene conclusie is dus dat er enkele aanpassingen zijn geweest naar aanleiding van de bespreking in de commissie, maar dat er toch nog knelpunten blijven bestaan, onder meer de bevoordeling van de topsport, de te grote vrijheid van de Vlaamse regering bij het opstellen van uitvoeringsbesluiten en de algemene manier van werken. Daarom zullen we ons bij de eindstemming onthouden. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Christian Verougstraete : Het nieuwe voorstel van decreet op de sportfederaties komt amper twee jaar na het vorige. Dat was nodig, want het vorige decreet was niet goed. Dat hebben we destijds ook al gezegd.

Het doel van het sportbeleid moet erin bestaan zoveel mogelijk Vlamingen aan het sporten te krijgen. Of dat met dit voorstel van decreet het geval zal zijn, blijft nog maar de vraag. Is dat trouwens wel het uitgangspunt van het voorstel ? Ik heb veeleer de indruk dat het de bedoeling is het Vlaamse sportlandschap overzichtelijker te maken. Op zich is daar niets op tegen, maar in dit voorstel gebeurt dat op én betuttelende manier.

Positieve evoluties zijn de aandacht voor kwaliteit en het feit dat een aantal federaties, die met het vorige decreet uit de boot gevallen waren, opnieuw worden opgevist, maar ook hier vinden we de keizer-kostermentaliteit terug. Men blijft het pad van de sporttakkenlijst bewandelen, die denigrerend is voor bepaalde vormen van sport. Elke sport kan men immers beoefenen op verschillende niveaus en met een verschillende intensiteit.

Waarom zou de fysieke inspanning van iemand die voetbal speelt bij het liefhebbersverbond, sportief minder hoog worden ingeschat dan die van de voetballer die is aangesloten bij de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) ? Toch valt de ene in dit voorsel onder de recreanten en is de andere een echte sportman, want aangesloten bij een unisportfederatie, als het tenminste ooit zo ver komt dat de KBVB gesplitst wordt. De KBVB weigert zich echter aan te passen aan onze staatsstructuur maar toch verhindert hij dat het liefhebbersverbond een unisportfederatie kan worden. En de unisportfederaties zijn nu eenmaal de troetelkinderen van dit decreet omdat ze bij internationale competities als enigen het recht hebben om achter een Belgische vlag te marcheren. Dat is blijkbaar het hoogste doel van het huidige sportbeleid : zoveel mogelijk de driekleur laten wapperen in het buitenland, zodat de premier met de winnaar of

winnares op de foto kan staan, het liefst in het gezelschap van een vertegenwoordiger van het koningshuis.

Het is en blijft onze overtuiging dat Vlaanderen als een aparte entiteit moet kunnen deelnemen aan internationale competities. Dat is niet onmogelijk en met dit voorstel van decreet hadden we daar alvast een begin kunnen mee maken in plaats van de Belgische realiteit als voorwaarde op te leggen zoals nu gebeurt.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Als ik het goed begrijp, stelt u dat de komende Olympische Spelen door de Vlaamse sportbeoefenaars moeten geboycot worden.

De heer Jos Stassen : Los van de opmerkingen over het koningshuis, waarvan ik me alvast distantieer, zou ik graag vernemen hoe de ondersteuning van de sportfederaties moet gebeuren volgens het Vlaams Blok. Het Vlaams Blok diende nog nooit enig voorstel in.

De heer André Van Nieuwerkerke : Het doel van het voorstel is zoveel mogelijk Vlamingen aan sport te laten doen. Het moet daarvan een belangrijke pijler worden, naast de gemeente en de schoolsport. De verhoging van de middelen met 175 miljoen frank is belangrijk, maar het sportbudget blijft achter op het budget voor cultuur. In de toekomst moet er meer budgettaire aandacht zijn voor sport. Door de sportbeoefening ontstaat een belangrijk sociaal weefsel, dat onderschat wordt door de politici.

De bepaling dat unisportfederaties ook aandacht moeten besteden aan recreatieve sportbeoefenaars is belangrijk. Dat moet gestimuleerd worden. Een controle van de unisportfederaties is nodig. Ik betwijfel namelijk of zij zich allemaal met slechts één sport bezighouden.

De invoering van de effectmeting is zeer positief. Als federaties kwalitatief goed werk leveren en zo meer mensen aan het sporten krijgen, worden zij daarvoor beloond met meer middelen. Het voorstel van decreet creëert ook ruimte voor de sportieve vrijetijdsbeleving. Deze sector zal in de toekomst nog groeien en we zullen dit goed moeten opvolgen.

Ten slotte wil ik benadrukken dat een ernstig debat over topsportbeleid moet gevoerd worden. Voorlopig kwam dit beleid vooral neer op veel geblaat en weinig wol. Ik waarschuw de minister dat ik hem daarover ook zal interpellieren.

De inspectie bij de sportfederaties, de gemeentelijke sportdiensten en de schoolsport is zeer belangrijk.

Deze inspectie moet worden gecombineerd met een begeleiding om samen oplossingen te vinden voor eventuele problemen.

De heer Jos Stassen : Ik wil twee uitlatingen van mevrouw Van Hecke rechtzetten. Zij verwees ten eerste naar het negatieve waardeoordeel van professor Vanreusel over het voorstel van decreet. Ik wil haar erop wijzen dat de professor heeft gezegd dat het voorstel de goede richting uitgaat, maar dat verdere stappen nog mogelijk moeten zijn. Dat is volgens mij toch niet echt een negatief waardeoordeel.

Voorts dient mevrouw Van Hecke amendement 23 in, op basis van een vraag van de Vlaamse Sportraad, omdat aan een kleinere unisportfederatie die niet internationaal geaffilieerd is, een bepaalde categorie niet gegeven wordt. In een brief stelt de Vlaamse Sportraad echter duidelijk dat hij er geen voorstander van is om de internationale affiliatie te laten vallen. Hij is van oordeel dat het bestaan van een internationale federatie duidt op de organisatiegraad van de sport op wereldvlak en dat precies dat als objectieve norm gesteld kan worden om als unisportfederatie opgenomen te worden.

Het voorliggende voorstel is een antwoord op de dringende vraag naar een herschikking van het landschap van de sportfederaties. Het biedt ons ook de kans uit de boot gevallen sportfederaties op te vangen.

Bovendien hebben we mogelijk gemaakt dat de unitaire sportbonden een snellere overstap konden maken. We geven de clusters trouwens wel een naam, maar daarom kunnen de federaties die onder deze clusters vallen, wel nog de naam dragen die zij willen.

Het voorstel heeft een aantal pluspunten. Zo wordt de mogelijkheid gecreëerd een debat over de topsport te voeren, gaat er veel aandacht naar een doorgedreven kwaliteitsbewaking, komt de recreatieve sporter meer aan zijn trekken en wordt er een financiële inhaaloperatie uitgevoerd.

De commissie heeft hier goed werk geleverd. De koepelorganisatie zal echter orde op zaken moeten stellen om ervoor te zorgen dat ze niet langer de spreekbuis is van alleen de unisportfederaties, maar van heel het sportlandschap. (*Applaus*)

Mevrouw Mieke Van Hecke : Als we ervoor willen zorgen dat de koepelorganisatie representatief is, roep ik op om mijn amendement daarover goed te keuren.

De heer Kris Van Dijk : In het sportbeleid spelen diverse actoren mee. Naast de federaties zijn er ook nog de scholen en de sportdiensten, die aanvullend moeten werken.

Ook ik heb het verslag van de hoorzitting er even op nagelezen. Professor Vanreusel heeft er enkel op gewezen dat we ons ervoor moeten hoeden te snel te werk te gaan, maar hij benadrukte dat dit voorstel alvast antwoorden biedt en een stap in de goede richting is. Professor De Knop bevestigde dat de commissie met dit voorstel van decreet degelijk werk heeft geleverd. We zijn alvast niet over een nacht ijs gegaan.

In het voorstel gaat alle aandacht naar de kwaliteit en minder naar de regelgeving. Dat is zeer positief : het is de weg die we hier willen gaan.

Sport is belangrijk, niet alleen op topniveau, maar evengoed aan de brede basis. Aan doemdenken over topsport in Vlaanderen wil ik me niet bezondigen. In zowat alle sporttakken heeft Vlaanderen, dat toch maar evenveel inwoners telt als een modale wereldstad, wel een topatleet of -club. Dat resultaat is misschien eerder aan de inzet van atleten en clubs zelf te danken dan aan het beleid.

Sport voor iedereen is minstens even belangrijk. Sport is gezond en versterkt het sociale weefsel. Ze bevordert de integratie en heeft een economische meerwaarde. De overheid moet dan ook genoeg durven investeren in sport. Daarvoor rekenen we op de toekomstige minister van Begroting.

Op 1 januari 2002 moet dit decreet zijn volle implementatie krijgen, want de sportfederaties wachten vol ongeduld. (*Applaus*)

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Denys, Van Nieuwkerke, Stassen en Van Dijk houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisaties en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding.

Er werden amendementen ingediend op de artikelen 11, 14, 15, 30, 40, 42 en 54, en tot invoering van de nieuwe artikelen 33bis en 38bis.

De artikelsgewijze bespreking is geopend.

- *De stemmingen over de amendementen op de artikelen 11, 14, 15, 30, 40, 42 en 54 en over de artikelen 11, 14, 15, 30, 40, 42 en 54 worden aangehouden.*
- *De stemmingen over de amendementen tot invoering van de nieuwe artikelen 33bis en 38bis worden aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

Ik stel voor de vergadering gedurende dertig minuten te schorsen. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt geschorst om 19.33 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 20.10 uur.*

Wijziging onroerende voorheffing

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Decaluwe en De Roo houdende wijziging van artikel 257 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wat de onroerende voorheffing betreft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Erik Matthijs, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Johan De Roo : De commissie voor Financiën wijdde een constructieve dialoog aan dit voorstel van decreet van de heer Decaluwe en mezelf, dat ertoe strekt bepaalde ongerijmdheden in verband met de toepassing van de onroerende voorheffing uit de weg te ruimen.

Sinds 1989 is dit een oneigenlijke gewestbelasting geworden, dat wil zeggen dat de federale overheid

de belasting int en doorstort aan de gewesten, die autonoom kunnen beslissen over de vrijstellingen.

Op het terrein hebben we een aantal onbillijke toestanden vastgesteld en die willen we nu ongedaan maken door kwijtschelding of vermindering van onroerende voorheffing toe te staan in de volgende gevallen : als een niet gemeubileerd goed gedurende twaalf maanden niet kan gebruikt worden doordat de onteigening nakend is ; als grote delen van een onroerend goed gedurende lange termijn onproductief zijn doordat renovatiewerken in de tijd worden gespreid. Hier wordt wel een maximumtermijn van vijf jaar vooropgesteld.

Ook moeten de renovatiewerkzaamheden een sociaal of cultureel doel dienen en moeten ze uitgevoerd worden in opdracht van de overheid of door een sociale huisvestingsmaatschappij.

Via amendering is ook bepaald dat kwijtschelding of vermindering van onroerende voorheffing nog kan worden toegestaan als de belastingplichtige zijn rechten op een goed niet kan uitoefenen ten gevolge van een ramp, overmacht of een aanslepende gerechtelijke of administratieve procedure.

In deze gevallen vinden we het verantwoord om kwijtschelding of vermindering van onroerende voorheffing toe te kennen. Dat vond ook de commissie, die dit voorstel eenparig goedkeurde. We hopen dat de plenaire vergadering dit voorbeeld zal volgen, zodat de nieuwe regeling kan ingaan voor het aanslagjaar 2002. (*Applaus*)

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Decaluwe en De Roo houdende wijziging van artikel 257 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wat de onroerende voorheffing betreft.

De artikelsgewijze bespreking is geopend.

- *Alle artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

Ruimtelijke ordening

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn het voorstel van decreet van de heren Lachaert en Tobback, mevrouw Vertriest en de heer Lauwers houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999, houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, het voorstel van decreet van de heer Coens houdende wijzigingen van decreten betreffende de ruimtelijke ordening, wat de zonevreemde woningen betreft, het voorstel van de heren Wymeersch, Dewinter en Huybrechts en mevrouw Dillen houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, tot afschaffing van het systeem van planbaten, het voorstel van decreet van de heren Huybrechts, Dewinter, Wymeersch, Penris en Strackx houdende de regularisatie van zonevreemde woningen, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het voorstel van decreet van de heren Lachaert en Tobback, mevrouw Vertriest en de heer Lauwers als basis voor de bespreking werd genomen. We volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heren Van Looy en Lachaert, verslaggevers, verwijzen naar hun schriftelijk verslag.

De heer Patrick Lachaert : Het voorliggende voorstel van decreet komt tegemoet aan de terechte verwachtingen van de eigenaars van vergunde zonevreemde woningen. Het omvat een juridisch en planologisch kader om enkele gebreken van het decreet van 1999 op te vangen.

Ik ben blij met dit voorstel van decreet omdat het coherent is en omwille van de wijze waarop het kon tot stand komen. Het voorstel van decreet zal zorgen voor rechtszekerheid voor de vergunde zonevreemde woningen.

In niet-kwetsbare gebieden zullen eigenaars van zonevreemde woningen altijd een bouwvergunning kunnen krijgen voor het verbouwen, uitbouwen en herbouwen van hun woning. De ruimte wordt van 700 tot 850 m³ nuttige ruimte uitgebreid, maar de uitbreiding mag een volumevermeerdering van 100 procent niet overschrijden. De datum van 1 januari 1999 voor de toepassing van de permanente regeling valt weg.

In niet-prioritaire gebieden zijn niet alleen instandhoudingswerken mogelijk, maar ook werken die betrekking hebben op de stabiliteit van het gebouw.

Indien een zonevreemde woning door een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zone-eigen wordt gemaakt, hoeven er geen planbaten te worden betaald. Er kunnen eigenlijk nooit planbaten worden geheven, aangezien er in dit verband altijd een ruimtelijk uitvoeringsplan moet worden opgesteld. Een uitzondering vormen de woningen met een kadastraal inkomen van meer dan 750 euro in drie gevallen.

Er komt rechtszekerheid voor zonevreemde woningen die door overmacht werden beschadigd. Als een eigenaar geen vergunning verkrijgt voor herbouw, verwerft hij of zij een vorderingsrecht tegen het Vlaams Gewest, dat binnen 12 maanden na weigering van de vergunning de woning moet inkopen en betalen. Bovendien legt het Vlaams Gewest het verschil bij tussen de waarde van de woning en de door de verzekering betaalde schadevergoeding.

Binnen een jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen kunnen eigenaars van zonevreemde woningen een regularisatie verkrijgen voor werken die ze voor de inwerkingtreding zonder vergunning hadden uitgevoerd.

Met het voorliggende voorstel van decreet komen we een verkiezingsbelofte na en wordt gezorgd voor rechtszekerheid. Binnenkort zal ook een oplossing moeten worden uitgewerkt voor andere problemen, zoals dat van de zonevreemde bedrijven. (*Applaus*)

De heer Gerald Kindermans : Vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar beklemtoonde de Vlaamse regering dat alle bestaande vergunde woningen in aanmerking kwamen voor een herbestemming naar woonzone. De overgangsmaatregelen zouden verlengd worden tot 30 april 2005. De regeling in geval van overmacht zou verfijnd worden. Bovendien zouden instandhoudingswerken toegestaan worden in kwetsbare gebieden.

Begin dit jaar had de regering echter nog geen enkel initiatief genomen. Onder impuls van de heer Coens diende de CVP daarom een constructief voorstel van decreet in. Door een gebrek aan eensgezindheid binnen de meerderheid groeide de onrust bij de eigenaars van zonevreemde woningen. Banken

weigerden leningen toe te staan. De speculatie nam toe.

Pas eind maart 2001 kwam de Vlaamse regering met een voorontwerp van decreet. Daarom werd het CVP-voorstel niet verder besproken. De afwijkregeling voor het verbouwen en herbouwen van zonevreemde woningen werd verlengd tot 2006 en ongeacht de bestemming van de woning zouden instandhoudingswerken kunnen worden uitgevoerd. De CVP uitte kritiek op dit voorontwerp omdat de rechtsonzekerheid van de zonevreemde eigenaars zou blijven bestaan, bij gebrek aan een definitieve regeling.

Toen bleek dat het voorontwerp van decreet niet voor het zomerreces zou kunnen worden behandeld, heeft de CVP-fractie het voorstel van decreet van de heer Coens opnieuw op de agenda van de bevoegde commissie laten plaatsen. Intussen werkte de CVP-fractie een lijst met amendementen uit, waaraan gerefereerd werd door onze partijvoorzitter op 14 mei 2001. Blijkbaar sloeg de VLD toen in paniek. De minister-president bond de kat de bel aan en gaf een voorzet aan de heer De Gucht. Nochtans had de VLD de dag voordien nog een voorstel van decreet ondertekend waarbij het voorontwerp van de regering integraal werd overgenomen. In zijn reactie werd de heer De Gucht niet gehinderd door enige dossierkennis. Zo had hij het over het onmiddellijk 'regulariseren' van zonevreemde woningen, alsof eigenaars van dergelijke iets illegaals hadden gedaan en dus nood hadden aan regularisatie.

Het culpabiliseren van eigenaars van perfect legale zonevreemde woningen werd nog versterkt door diverse krantenkoppen. Voorzitter De Gucht ging nog verder en vond dat het hele decreet op de ruimtelijke ordening weggegooid moest worden. Minister Van Mechelen, maar ook de andere regeringspartijen waren niet erg ingenomen met de mediashow van de heer De Gucht.

De CVP-fractie stelde op 22 mei een volledig uitgewerkt plan voor, met zeer concrete amendementen, gestoeld op een duidelijke en klare visie. Wij willen basisrechten en een permanent statuut geven aan alle legale zonevreemde woningen. Hierdoor zou men te allen tijde mogen verbouwen of herbouwen en dus de noodzakelijke aanpassingen kunnen doen ter wille van het eigentijdse wooncomfort. De CVP wil dat dergelijke woningen niet langer zonevreemd zijn maar woningen buiten het woongebied worden genoemd. Indien dergelijke woningen zone-eigen worden,

moeten bewoners geen planbaten betalen. Met planbaten voor onbebouwde percelen hebben wij geen moeite. Indien zonevreemde woningen in uitzonderlijke gevallen wegens het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet langer meer kunnen bewoond worden, moeten de eigenaars recht hebben op een ernstige schadevergoeding of zelfs onteigening.

De gemeenten zijn het best geplaatst om een structuurplan op te stellen als planningsinstrument. Er moet dringend werk gemaakt worden van een gebiedsgericht beleid. Niettegenstaande voorzitter De Gucht op dat vlak zwaar bakzeil heeft gehaald, blijft het onbegrijpelijk dat hij heeft toegestaan dat planbaten blijven bestaan. Minister Stevaert stelde voor zonevreemde woningen gratis zone-eigen te maken indien ze minder dan vijf miljoen frank waard waren. Hij wilde ook de reeds in het decreet van 1999 staande basisrechten toekennen aan de eigenaars tijdens de overgangperiode terwijl het probleem zich stelt na deze periode. Dat voorstel werd niet effectief in decreetteksten omgezet, maar de minister kon scoren.

De meerderheid beweert nu dat de teksten die in de commissie uiteindelijk zijn goedgekeurd, rechtszekerheid bieden aan alle eigenaars van zonevreemde woningen. Het idee van de basisrechten werd wel overgenomen maar geldt niet voor alle zonevreemde woningen. In zogenaamd ruimtelijk kwetsbare gebieden garandeert het voorstel enkel instandhoudingswerken, terwijl de aankoopplicht door de overheid slechts bestaat als instandhouding niet langer mogelijk is. Een amendement om dergelijke werken niet langer te onderwerpen aan een vergunning maar om enkel een melding bij het gemeentebestuur verplicht te maken, werd door de meerderheid verworpen. Voor structureel onderhoud moet dus een vergunning gevraagd worden. De stedenbouwkundige ambtenaar moet de draagkracht toetsen. De Vlaamse regering kan dienaangaande nadere regels vastleggen.

In het verleden kon de administratie door gebrek aan een concreet toetsingskader en door het toepassen van vage begrippen over een dossier negatief adviseren op zeer subjectieve gronden. In het nieuwe voorstel wordt het begrip architecturale eigenheid ingeruild voor karakter en verschijningsvorm. Ook dit begrip is vaag en opnieuw zal de regering de bepalingen verder kunnen verfijnen in een besluit. De regering gaat trouwens nog allerlei dingen regelen in uitvoeringsbesluiten. De heer Lachaert verwacht overigens van de regering dat zij meer

duidelijkheid zal brengen omtrent het begrip ruimtelijke draagkracht. Ook een zeer duidelijke definitie van verkrotting is absoluut noodzakelijk, alweer een aangekondigd uitvoeringsbesluit.

In het volume voor maximale uitbreiding dat van 700 kubieke meter naar 850 kubieke meter wordt gebracht, worden nu de kelders meegerekend, waardoor in sommige gevallen minder uitbreiding mogelijk zal zijn. Er is geen aankoopverplichting voor de overheid wanneer ze een vergunning weigert, noch een recht op enige vorm van schadevergoeding. De toelating blijft afhankelijk van een vergunning, gekoppeld aan een openbaar onderzoek waarbij de draagkracht als weigeringselement mag gebruikt worden. De toegekende basisrechten zijn dus wel heel beperkt.

Er worden duidelijke verbeteringen aangebracht aan het bestaande decreet en we zijn bereid de meerderheidsvoorstellen te ondersteunen wanneer vier amendementen worden aangenomen. We willen een set van basisrechten om te verbouwen en te herbouwen in alle gebieden. We willen de afschaffing van de planbaten voor alle percelen waarop een legaal vergunde woning gebouwd werd of een woning die dateert van voor 1962. We willen de garantie dat er steeds mag hersteld en herbouwd worden in geval van overmacht. We willen het recht op aankoop aan een rechtvaardige prijs door de overheid in geval van miskennis van de basisrechten, mits bewoning tot overlijden gegarandeerd wordt. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Pieter Huybrechts : In de vorige regeerperiode werd het decreet op de ruimtelijke ordening goedgekeurd. Dat liet voor zonevreemde woningen enkel onderhouds- en instandhoudingswerken toe. Het ging over perfect legale woningen die door de gewestplanwijzigingen zonevreemd werden, zonder dat men de bewoners verwittigde of inspraak gunde. De wijzigingen in 2000 door deze regering versoepelden de regeling niet.

Integendeel, de huidige meerderheid, decreeteerde een uitdoofbeleid. Zonevreemd gemaakte woningen worden gedoemd om op termijn te verdwijnen, zonder schadeloosstelling van de staat.

De meerderheidspartijen hadden gehoopt om deze decreetsaanpassingen in alle stilte te laten goedkeuren, maar de eigenaars van zonevreemde woningen zijn zich gaan informeren. Het Vlaams Blok heeft op 14 maart 2001 twee voorstellen van

decreet ingediend waarin we voorstellen dat alle woningen gebouwd voor 22 april 1962 en alle woningen die nadien gebouwd zijn met een regelmatige vergunning van rechtswege, gelegen zijn op een kavel die deel uitmaakt van een woongebied. Daarnaast schaffen we planbaten en -schade af. De meerderheidspartijen worden ongerust en VLD-voorzitter De Gucht verbiedt zijn leden zelfs deel te nemen aan een debat met het Vlaams Blok over ruimtelijke ordening.

De VLD vreest alweer kiezers te verliezen aan het Vlaams Blok en beslist daarom het huidige decreet aan te passen. De heer De Gucht verklaart zelfs dat zonevreemde woningen zone-eigen moeten worden zonder dat daarvoor planbaten betaald moeten worden. Het zoveelste kiezersbedrog : het onrechtvaardige decreet wordt alleen maar wat gemilderd. Eigenaars van zonevreemde woningen blijven in de grootste onzekerheid leven. Zelfs voor instandhoudingswerken is een vergunning en dus een gunst van de overheid vereist. Bovendien moet de eigenaar ook een openbaar onderzoek laten uitvoeren en betalen als hij een bouwvergunning aanvraagt.

Aan zonevreemde woningen in kwetsbare gebieden mogen alleen maar werken worden uitgevoerd om de structuur van het gebouw in stand te houden. Als ze door overmacht worden vernietigd, ontvangen de eigenaars een vergoeding maar wordt het hun niet langer toegelaten hun gebouw opnieuw op te bouwen. Volgens het Vlaams Blok zou iedereen het recht moeten hebben zijn gebouw opnieuw op te bouwen, zonder dat daarvoor een vergunning aangevraagd moet worden. Melden volstaat.

De regering stelt de afschaffing van de planbaten voor woningen met een kadastraal inkomen van minder dan 30.000 frank voor als een gunst. Ze vergeet daarbij wel te vermelden dat het de overheid zelf is die zonevreemde woningen heeft geschapen om vervolgens ook te beslissen dat er planbaten betaald op moeten worden. Bovendien zullen toch nog een aantal eigenaars planbaten moeten betalen.

De heer Patrick Lachaert : U kan dat wel beweren, maar vertel mij eens wie er nog planbaten zal moeten betalen ?

De heer Pieter Huybrechts : Eigenaars van een zonevreemde woning met een kadastraal inkomen van meer dan 30.000 frank die niet aan de voorwaarden voldoet. Durft u luidop te beweren dat geen enkele eigenaar van een zonevreemde woning

die zone-eigen wordt verklaard, planbaten zal moeten betalen ?

De heer Patrick Lachaert : Het staat zo in het voorstel van decreet : ze zullen nooit planbaten moeten betalen op voorwaarde weliswaar dat ze van hun woning die zone-eigen is verklaard, geen appartement willen maken. Het zou spijtig zijn indien ze dan ook vrijgesteld worden van planbaten.

De heer Jacques Timmermans : Het Vlaams Blok dient een voorstel van decreet in, ondertekend door maar liefst acht fractieleden. Niet één daarvan was aanwezig tijdens de commissiebespreking van dit voorstel dat één grote slogan is. Is er een mooier voorbeeld van hoe u de bevolking misleidt ?

De heer Pieter Huybrechts : De complexe oplossing van de overheid maakt de rechtsonzekerheid voor eigenaars van zonevreemde woningen alleen maar groter. Zij blijven tweederangsburgers met een minderwaardig huis. De enige goede oplossing is alle vergunde woningen zone-eigen verklaren. Dat stond zelfs op de website van de heer Denys te lezen. Ik weet dat bepaalde VLD-collega's niet akkoord gaan met het huidige voorstel van decreet. De kiezers zullen die beslissing nooit aanvaarden. Onder druk van het Vlaams Blok werd ingegrepen maar het voorstel blijft ondermaats. We mogen eigenaars van zonevreemde woningen niet langer als tweederangsburgers beschouwen.

Daarom stelt het Vlaams Blok voor het decreet op de ruimtelijke ordening te wijzigen zoals voorgesteld in ons ontwerp van decreet van 14 maart 2001. Daarnaast moeten onderhouds- en instandhoudingswerken - ook van de stabiliteit - toegelaten zijn en moeten die enkel gemeld worden. Hetzelfde geldt voor door overmacht vernielde gebouwen.

De heer Jos Stassen : Wat doet u met huizen die op een legale manier in een overstromingsgebied gebouwd zijn ?

De heer Pieter Huybrechts : Die laten wij staan. Wij hebben niet het recht het huis af te breken, als die mensen vooraf op de hoogte waren van het risico.

De heer Jacques Timmermans : De SP-fractie staat achter dit voorstel van decreet omdat het gebaseerd is op het huidige decreet op de ruimtelijke ordening.

Voor de zonevreemde woningen moet de rechtszekerheid worden gewaarborgd. In dit voorstel van decreet worden een aantal basisrechten gecreëerd en dat is een verbetering.

Ik ben ook tevreden met de bereikte resultaten inzake planbaten. Het voorstel impliceert dat de basisrechten toegekend worden zonder dat er planbaten verschuldigd zijn. Als evenwel een hogere waarde gecreëerd wordt, dan is het maar logisch dat daar iets tegenover staat. Bovendien was het onze bedoeling speculatie tegen te gaan.

We hebben in de commissie een goede discussie gevoerd. De minister en zijn medewerkers hebben een belangrijke inbreng gehad in de resultaten. Op het voorstel van de CVP dat meldingsplicht zou moeten kunnen volstaan bij onderhoudswerken, heeft hij geantwoord dat het verkrijgen van een vergunning in het voordeel is van de eigenaar, onder meer wanneer men geconfronteerd is met een verzekeringsmaatschappij. Als men alleen aan de meldingsplicht moet voldoen, dan heeft men geen enkel bewijs in handen. Op de vraag van de heer De Roo heeft de minister geantwoord dat het de bedoeling is dat dergelijke vergunningen op gemeentelijk vlak zouden kunnen toegekend worden, en wel snel en zonder tussenkomst van een hoger niveau.

Het is echter onmogelijk om ook in de kwetsbare gebieden dezelfde soepelheid aan de dag te leggen als in andere zones. Daar moeten de gemeenten hun verantwoordelijkheid opnemen langs de structuurplannen en de uitvoeringsplannen.

Mijn fractie steunt dit initiatief volmondig.

Mevrouw Isabel Vertriest : Men doet alsof de discussie over het wonen buiten woonzones nieuw is, maar in feite is ze reeds dertig jaar oud. Het voorliggende voorstel streeft naar een evenwichtige oplossing en wil een einde te maken aan de juridische dubbelzinnigheid en aan de uitzonderingsregels. De discussie ging in essentie over de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van de woningen. Wij zijn tevreden dat de gemeente ter zake haar volledige bevoegdheid behouden heeft. In het verleden was de eigenaar de dupe wanneer de gemeente in gebreke bleef, maar nu wordt de zaak omgekeerd. Als een gemeente geen structuurplannen of uitvoeringsplannen opstelt, dan verliest ze haar vergunningsbevoegdheid. Er zijn een aantal basisregels waarop de gemeente kan variëren.

Inzake de vraag van de CVP over de meldingsplicht, sluit ik me aan bij de heer Timmermans. Er is al veel gezegd over de planbaten. Als men een hogere waarde creëert, dan is het logisch dat er planbaten moeten betaald worden. Dat geldt echter niet voor een bestaand huis, maar wel voor de grond en wat men erop kan doen.

Wij zijn ook gelukkig met de naamsverandering : wonen buiten de woonzone. Het Vlaams Blok is kampioen in de volksverlakkerij. Het komt erop neer dat ze zeggen dat ruimtelijke ordening niet nodig is en dat alles moet kunnen.

Overigens zijn er andere thema's binnen de ruimtelijke ordening die onze aandacht vragen, onder meer de vraag naar ruimte voor jongeren. De ruimte is schaars en we moeten leren om er efficiënt mee om te gaan.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw Vertriest spreekt over volksverlakkerij, maar wat er gebeurt in Opgrimbie : Agalev keurde dat goed. Wat moet ik daarover denken ?

Mevrouw Isabel Vertriest : We hebben jarenlang gereageerd tegen wat er gebeurt in Opgrimbie. Het betreft hier echter een exclusieve bevoegdheid van de minister.

Binnen de ruimtelijke ordening zijn er dus nog andere uitdagingen dan alleen het probleem van de zonevreemde woningen. Een ander voorbeeld is de afbakening van bos- en natuurgebieden, die zo snel mogelijk moet gerealiseerd worden. (*Applaus bij AGALEV*)

De heer Jan Laurys : We willen een amendement indienen dat ertoe strekt een artikel 74bis in te voegen in het decreet van 18 mei 1999. Als een gemeentelijk uitvoeringsplan bepaalt dat een zonevreemde of geïsoleerde woning op termijn best onteigend kan worden, dan moet de eigenaar het recht hebben om van het Vlaams Gewest de onmiddellijke aankoop te eisen en hulp te vragen bij de herlocalisatie. Men moet daarbij ook een woonrecht hebben tot het overlijden van de eigenaar of dat van de langstlevende echtgenoot. De waarde van de vergoeding moet gelijk zijn aan de gemiddelde waarde van een gelijksoortig goed in een nabijgelegen woonzone. We zijn voorstander van een planologische oplossing, maar indien dat niet mogelijk is, dan moeten de eigenaars zekerheid krijgen. In de discussie merkte de heer Tobback op dat dit voorstel zou kunnen leiden tot verwarring

met de artikelen 69 tot 75 van het decreet over onteigening naar aanleiding van het gemeentelijk structuurplan.

De heer Lachaert heeft in dat verband verwezen naar artikel 195bis van het decreet op de ruimtelijke ordening. De minister heeft verwezen naar onteigeningen voor de HST-werken. Hier gaat het echter niet om dringende openbare werken, maar om een verstoring van de ruimtelijke ordening die al lang bestaat.

De heer Johan De Roo : Ik wil ingaan op het probleem van de heirkraft en op de planbaten. Eerst wil ik het echter hebben over een aantal zaken die me bezighouden. We hebben een goede discussie gehad in de commissie. Op al die dagen is daar één journalist op afgekomen. Misschien ligt het aan de agendawijziging van gisteren, maar ook vandaag was geen enkele journalist aanwezig. Nochtans heeft men op basis van de titels in de pers wekenlang de indruk gekregen dat alle zonevreemde woningen rechtszekerheid zouden krijgen, dat alles opgelost is en dat er geen planbaten zouden moeten worden betaald. Als men de tekst van het voorstel leest, moet men echter erkennen dat niet alles opgelost is. Inzake ruimtelijke ordening is er dus een verschil tussen het wettelijke en het werkelijke land. Dit voorstel van decreet zal de toets van de toepassing moeten doorstaan.

Sinds 1999 zijn er verschillende decreten op de ruimtelijke ordening goedgekeurd in een poging om duidelijkheid in de aangelegenheid te scheppen, maar over cruciale vragen is er steeds onduidelijkheid blijven bestaan. Dat geldt ook voor dit voorstel van decreet.

Ik maak me zorgen om de manier waarop er tegenwoordig aan berichtgeving wordt gedaan. De oneliners uit de krant komen niet overeen met de inhoud van dit voorstel van decreet. Spijtig genoeg kunnen we daar weinig aan doen.

Een andere bekommernis is het verschil in behandeling naargelang de woonplaats van een Vlaming, terwijl het toch een democratisch basisprincipe is dat alle regels op uniforme wijze worden toegepast. Dat verschil in behandeling is te wijten aan verschillen in interpretatie tussen de provincies.

Ik weet dat het zelfs voor de minister zeer moeilijk is om hier iets aan te doen, maar we moeten verhinderen dat de administratie vrijbrieven krijgt.

Het is dan ook de plicht van het Vlaams Parlement om zo duidelijk mogelijke decreten te maken.

Ik ga even in op de heirkraft. Ere wie ere toekomst : de heer Bril interpeleerde op 4 november 1997 minister Baldewijns als eerste over het gebrek aan een decretale regeling voor zonevreemde woningen die ten gevolge van heirkraft worden verwoest. Er was op dat moment alleen een circulaire over dit onderwerp.

Dit probleem wacht nog steeds op een oplossing. Ik vind het alvast ongehoord dat de meerderheid niet heeft willen instemmen met het principe dat zonevreemde woningen die door heirkraft worden verwoest, het recht hebben heropgebouwd te worden. In de huidige regeling hebben zij enkel het recht de vraag te richten tot de overheid of deze een bedrag wil geven om hun verwoeste woning over te nemen. Deze inbreuk op het eigendomsrecht is werkelijk ongehoord.

De heer Jos Stassen : Waarom hebt u dan ooit het decreet op de ruimtelijke ordening goedgekeurd ?

De heer Johan De Roo : Sinds 1974 bestond hier geen wettelijke of decretale regeling voor. De omzendbrief over dit onderwerp werd in 1997 door minister Baldewijns opgeheven. Wij hebben in 1999 geprobeerd om tot een oplossing te komen. We hebben stappen vooruit gezet, maar konden binnen de toenmalige meerderheid niet tot een eensgezindheid komen. Maar het is toch een evidentie dat mensen na een verwoesting door heirkraft hun woning moeten kunnen herstellen ? Ik roep het parlement op om ons amendement in die zin morgen alsnog goed te keuren.

Het opleggen van planbaten aan zonevreemde woningen die zone-eigen worden, is een discriminatie voor de eigenaars in kwestie. Deze woningen zijn immers zonevreemd geworden door de opmaak van de gewestplannen, toen helemaal nog niet over planbaten werd gesproken. Dit komt neer op een fiscale wet die retroactief werkt. Ik zou er nog kunnen in komen dat deze planbaten worden gevraagd voor een grond die een bestemmingswijziging ondergaat, maar ik zie niet in waarom een huis dat op basis van de opvulregel legaal werd gebouwd, planbaten zou moeten betalen.

De ondertitel van het persbericht van de Vlaamse overheid dat planbaten niet langer verschuldigd zouden zijn, is dan ook misleidend. Huizen met een kadastraal inkomen van meer dan 30.000 frank

moeten namelijk blijvend planbaten betalen, bij uitbreiding met 25 procent, bij wijziging van de woonfunctie of bij verhoging van de woondichtheid. Dat is met zoveel woorden te lezen in de mededeling. Daarbij komt nog dat in het commissieverslag een opmerking van de heer Lachaert voorkomt die stelt dat niet alle huizen met een bouwvolume van minder dan 850 kubieke meter vrijgesteld zijn. Ook voor kleinere woningen kunnen bij uitbreiding met 25 procent planbaten verschuldigd zijn en wel als het kadastraal inkomen hoger is dan 30.000 frank.

Naast het criterium van de ruimtelijke draagkracht ontstaat er dus ook een criterium van de financiële draagkracht. Als je maar planbaten betaalt, mag alles. Van een partij die zich als volkspartij wil opwerpen, hadden we beter verwacht. Een echte volkspartij als de CVP wil echte rechtszekerheid voor iedereen, niet alleen voor wie ze kan betalen. Het begrip speculatieve meerwaarde zal die rechtsonzekerheid nog verhogen. Dit begrip wordt nergens gedefinieerd, de interpretatie wordt aan de administratie overgelaten.

De CVP wil bij amendement twee substantiële verbeteringen aanbrengen aan het voorstel van decreet. Om te beginnen willen we dat er geen planbaten geheven worden bij verbouwing van bestaande woningen die legaal gebouwd zijn. En voorts vragen we dat in geval van heirkraft alle zonevreemde constructies weer zouden mogen worden opgebouwd. Dat is een mensenrecht waar ook het Vlaams Parlement zich dient aan te houden.

De heer Jef Van Looy : Met ons amendement nummer 4 op artikel 9 willen we de rechtszekerheid voor eigenaars van vergunde zonevreemde woningen verhogen door de basisrechten van verbouwen en herbouwen toe te passen in alle gebieden, dus ook in de kwetsbare gebieden. Hiervoor mogen geen tijdsbeperkingen gelden. Die basisrechten kunnen dan door de gemeenten worden verijdend in de uitvoeringsplannen.

Minister Dirk Van Mechelen : Dit debat heeft de politieke en publieke opinie in Vlaanderen het voorbije jaar in de ban gehouden. Op mijn vraag werd in de commissie Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening een volwassen politieke discussie gevoerd, waarbij bleek dat het water tussen de verschillende regeringspartijen minder diep was dan het soms wel leek. Uiteindelijk kwam een meer dan behoorlijk resultaat uit de bus, dat de grote verdienste heeft rechtszekerheid te scheppen voor de

burger. In elk geval is het onderscheid tussen zonevreemde en illegale woningen ondertussen genoegzaam bekend.

De polemiek over het halfvolle/halflege glas kan blijven duren, maar voor mij is het glas bijna vol. Decreetgeving rond ruimtelijke ordening is trouwens per definitie een dynamisch proces. Ook aan dit decreet zal dus ooit moeten worden gesleuteld. In elk geval kwamen we tot een oplossing die geen afbreuk doet aan de nieuwe planningsdynamiek en die tegelijk rechtszekerheid en basisrechten waarborgt.

Voor de CVP gaan we niet ver genoeg. Die partij wil de rechten ook in kwetsbare gebieden zozeer uitbreiden, dat de basisprincipes van het voorstel ondermijnd wordt. Ik wil niet uitsluiten dat lokale initiatieven hierin verder gaan -via gemeentelijke structuur- en uitvoeringsplannen- maar in kwetsbare gebieden moeten nu eenmaal strengere regels gelden.

De heer Johan De Roo : De indeling in kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden is te verdedigen, maar de strenge aanpak van kwetsbare gebieden heeft zeer verregaande consequenties. Bij die gebieden horen immers niet alleen groengebieden en natuureservaten, maar ook bos-, vallei-, bron- duin- en landbouwgebieden. Wat doet men met gevallen van heirkraft in al die gebieden ? Het decreet is duidelijk : er mag niet worden heropgebouwd. Gemeenten als Lovendegem of Latem tellen tientallen woningen die in een dergelijk gebied liggen. Wat als er eentje afbrandt ?

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil toch een en ander verduidelijken. Om te beginnen creëert het voorstel van decreet voor heel het Vlaamse grondgebied het basisrecht om woningen te onderhouden om ze bewoonbaar te houden.

Als een zonevreemde woning ten gevolge van gemeentelijke uitvoeringsplannen zone-eigen wordt, zijn planbaten niet verschuldigd. Die planbaten komen er alleen als een woning door een manifeste individuele wijziging substantieel in waarde steeg. Ik geef hier het duidelijke voorbeeld van een kleine woning die gesloopt werd en vervangen werd door appartementen.

Ook ik kan voorbeelden van heirkraft aanhalen waar het als onrechtvaardig ervaren wordt dat iemand niet mag heropbouwen. Ik wijs er terloops op dat deze regeling op 26 april 2000 al gewijzigd

werd. De heer De Roo vraagt mij nu echter om op Vlaams niveau een decretaal kader te creëren waardoor plotseling alles kan.

Ik waarschuw hem echter : als we dat doen, staat Vlaanderen binnen de kortste keren letterlijk in brand. Mensen zullen immers altijd pogen om een voordelig zaakje te doen. Wij hebben dus een evenwicht gezocht tussen het uitsluiten van zulke misbruiken en het begrip opbrengen voor echte calamiteiten, die voor de betrokkenen inderdaad dramatische gevolgen kunnen hebben.

Ik ben er zeker van dat de regeling die we nu voorstellen, veel zal oplossen. Daarenboven zegt de directeur-generaal van Arohm mij dat onderhoudswerken in het geval van calamiteiten breed kunnen en zullen worden geïnterpreteerd. En tot slot verbind ik mij ertoe om per provincie een inventaris van zulke gevallen op te stellen. Dat register kunnen we dan binnen het jaar bestuderen in de commissie Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening, wat er kan toe leiden dat we het decreet herbekijken. Maar nogmaals, ik vraag de verwerping van het alles-kan-amendement van de CVP, hoe verleidelijk dat amendement voor sommigen ook moge lijken.

De heer Johan De Roo : Het is positief dat de administratie in dit kader zal worden ingeschakeld. De minister verwijst echter naar bestemmingsvoorschriften. Zolang de gemeentelijke structuur- en uitvoeringsplannen niet klaar zijn is er geen oplossing voorhanden voor woningen in een kwetsbaar gebied, die door overmacht verloren gaan.

Minister Dirk Van Mechelen : We moeten weten wat we willen. Een zonevreemde woning in kwetsbaar gebied die afbrandt zal volledig worden vergoed door de overheid. Ook voor de grond zal een vergoeding worden uitbetaald. Dit is een zeer verregaande maatregel. Na één jaar zullen we een en ander evalueren. De terugkoopplicht is een substantiële verbetering in vergelijking met de huidige regeling.

Door basisrechten te garanderen bestaat het gevaar dat de planologische dynamiek in de gemeenten verloren gaat. We beschikken echter over een serieuze stok achter de deur : als een gemeente op 1 mei 2006 geen ruimtelijke uitvoeringsplannen klaar heeft, zal ze de bevoegdheid verliezen om bouwvergunningen uit te reiken.

Het is zeer belangrijk dat er een uniforme

besluitvorming tot stand komt voor heel Vlaanderen. Bij de beoordeling van dossiers zijn er echter altijd interpretatieverschillen mogelijk. Daarom zal bij besluit een definitie kunnen worden opgesteld voor begrippen als ruimtelijke draagkracht. Bovendien zal de commissie voor gemachtigde ambtenaren vervangen worden door drie commissies.

Voor wat betreft de amendementen in verband met de planbaten wil ik ervoor waarschuwen om het kind niet met het badwater weg te gooien. Bepaalde eigenaars zullen met het oog op de voordelen die ze verwerven met genoeg de planbatenheffing betalen.

Wat met het voorstel van de meldingsplicht? Ik wil onderstrepen dat de aanvraag van een bouwvergunning voor instandhoudings- en onderhoudswerken eigenlijk een bescherming is voor de bouwheer.

Uiteraard moet de bouwvergunning wel zo snel mogelijk worden afgeleverd. De mogelijkheid van vrijstellingen van het advies van de stedenbouwkundige ambtenaar moet bovendien worden uitgebreid.

We zijn op weg naar een duurzame en billijke ruimtelijke ordening in Vlaanderen. Er staan ons nog enkele moeilijke jaren te wachten.

We zullen aandacht besteden aan communicatie rond de besluitvorming. Ik betreur in dit verband de beeldvorming in de media. We zullen de gemeentebesturen moeten bijstaan om het beleid inzake ruimtelijke ordening tot een goed einde te brengen. Zowel de gemeenten als de provincies hebben al veel werk geleverd. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De heer Johan De Roo : Zal het nieuwe artikel 14, dat de mogelijkheid tot regularisatie inschrijft gedurende één jaar na de inwerkingtreding van het decreet, in de praktijk worden behandeld als een regularisatie binnen de krijtlijnen van de amendering?

Minister Dirk Van Mechelen : Eén en ander werd duidelijk decretaal afgebakend. De administratie heeft de bedoelde bepalingen zelf uitgewerkt. Het ligt voor de hand dat ze die bepalingen ook onverminderd zal uitvoeren.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Lachaert en Tobback, mevrouw Vertriest en de heer Lauwers, houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996.

- *De stemmingen over de amendementen op de artikelen 2, 8, 9 en 12 en over de artikelen 2, 8, 9 en 12 worden aangehouden.*
- *De stemmingen over de amendementen tot invoeging van de nieuwe artikelen 1bis en 12bis worden aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

Voorkoming en beheer van afvalstoffen

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Denys en Tobback, mevrouw Vertriest en de heer Bogaert houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Paul Wille, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Denys en Tobback, mevrouw Vertriest en de heer Bogaert houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

- *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Verbod op weekendvluchten boven Brussel

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Van Rompuy, Vermeiren, Tobback, Glorieux en Bex betreffende het verbod op weekendvluchten boven Brussel.

De bespreking is geopend.

De heer Paul Wille, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Eloi Glorieux : Het oorspronkelijke voorstel van resolutie van de heer Van Rompuy was achterhaald, daarom hebben we een gezamenlijk initiatief genomen om een voorstel van resolutie in te dienen om de geluidshinder van de luchthaven voor Vlaams-Brabant terug te dringen.

Minister Dua heeft ondertussen bij minister Durant bedongen dat bij de hertekening van de vliegroutes rekening gehouden zal worden met het criterium van de nieuwe gehinderden. Dit voorstel van resolutie vraagt versneld overleg met de andere gewesten over gelijkvormigheid van geluidsnormen, die beantwoorden aan de normen van de Wereldgezondheidsorganisatie en de leefbaarheid overdag en 's nachts herstellen.

Tevens vragen we dat de noodzakelijke maatregelen, waarover Vlaanderen bevoegd is, genomen worden om het aantal nachtvluchten te verminderen. We vragen ook er bij de federale regering op aan te dringen dat de kosten voor isolatie van huizen in de meest lawaaierige zones volledig vergoed worden.

Het federale akkoord over de nationale luchthaven is de eerste fase van een geïntegreerde visie. Het is nu tijd om binnen de Vlaamse bevoegdheid richtlijnen uit te vaardigen om de geluidshinder terug te dringen. (*Applaus bij de CVP, de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

Mevrouw Sonja Becq : Ik wil toch nog de nadruk leggen op de overlast voor Vlaams-Brabant na het

schrapen van de route-Chabert en door de onevenwichtige spreiding van het lawaai. We hopen dat dit voorstel van resolutie resultaten zal hebben

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

De situatie van de maatschappelijk werkers in de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw De Martelaer, mevrouw Ceysens, de heer Swennen en mevrouw Janssens-Vanoppen betreffende de situatie van de maatschappelijk werkers in de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De bespreking is geopend.

De heer Koen Helsen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Sonja Becq : Wij staan achter de bekommernis van dit voorstel van resolutie om een personeelsnorm in te voeren voor maatschappelijk werkers. We hebben ons amendement opnieuw ingediend om hiervoor in de nodige financiële middelen te voorzien. Dan pas is dit voorstel consequent.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Op dit voorstel van resolutie werd een amendement ingediend.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het amendement en over het voorstel van resolutie houden.

Statuut van onthaalgezinnen

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Becq en mevrouw Heeren c.s. betreffende het statuut van onthaalgezinnen.

Dit voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen.

Bij brief van 29 juni 2001 heeft mevrouw Becq

verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

- *De voorzitter constateert eenparigheid. Men vat de bespreking aan.*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Sonja Becq : Eén maand geleden kwamen de onthaalmoeders op straat om een volwaardig statuut te eisen. Het tekort aan onthaalmoeders heeft met het ontbreken hiervan te maken. Maatregelen moeten verder gaan dan de mozaïekmaatregel van minister Vogels en het federaal vangnet.

Dit voorstel van resolutie is belangrijk omdat de federale onderhandelingen nog steeds bezig zijn en men blijkbaar verder wil gaan dan enkel een sociaal vangnet organiseren. In het voorstel vragen we dat de Vlaamse regering ijvert voor een volwaardig statuut en hiervoor in de noodzakelijke financiële middelen en regelgeving voorziet.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

Behoeftte aan betaalbare bouwgronden

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer De Cock, mevrouw Guns, mevrouw Baeke en mevrouw De Martelaer betreffende de behoefte aan betaalbare bouwgronden

De bespreking is geopend.

De heer Bart De Smet, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Dirk De Cock, verslaggever : De prijzen van de bouwgronden en van woningen zijn in twee jaar tijd enorm gestegen. Nog recentere cijfers tonen aan dat huizen en gronden opnieuw duurder werden in het afgelopen jaar. Door de commissie werd, na de hoorzitting, voorliggend voorstel van resolutie gekozen onder meer vanwege de duidelijkheid en haalbaarheid ervan.

De VU&ID-fractie steunt het voorstel omdat zij bekommerd is voor goede en betaalbare

woongelegenheden voor iedereen. Wij onthouden vooral de nadruk op een doorgedreven renovatiebeleid ; het ondersteunen van de gemeenten bij de toepassing van het voorziene instrumentarium ; het mogelijk maken van particuliere groepsbouw ; het aanbieden van stimuli voor het snel bouwen bij aankoop van bouwpercelen in nieuwe verkavelingen.

Mevrouw Veerle Heeren : Een jaar geleden besloot ik een voorstel van resolutie in te dienen omdat heel wat gezinnen er niet meer in slaagden om nog een eigen woning te verwerven omwille van de sterk stijgende prijzen van woningen en gronden. Verwerven van een woning wordt in bepaalde streken een privilege voor sommigen in plaats van een recht voor iedereen. Deze regering heeft daarenboven de steun voor de eigendomsverwerving stelselmatig afgebouwd ten voordele van het sociale huren. Pas recent werd terug een premiestelsel ingevoerd, maar dat is beperkt in de tijd.

De bedoeling van dit voorstel van resolutie was een kader te scheppen om het aanbod van betaalbare woningen en bouwgronden uit te breiden. Hiertoe moet onder meer het aanbod aan sociale koop- en huurwoningen en middelgrote woningen uitgebreid worden. Ik hoop dat de vierde minister van Huisvesting zich niet opnieuw zal beperken tot de zoveelste formulering van plannen, maar daadwerkelijk tot uitvoering ervan zal overgaan.

Vervolgens moedigen we het aanbod aan van sociale en middelgrote kavels. We willen de aankoop van een eerste gezinswoning ook aanmoedigen. Voormalig minister Sauwens had daartoe een stelsel ingevoerd, maar dat was beperkt in de tijd. Wij willen de bestaande grondreserves van de VHM en de huisvestingsmaatschappijen gebruiken, rekening houdend met het RSV. We willen alle Vlaamse gemeenten ook dwingen sociale woningen aan te bieden zodat we zeker het Vlaamse gemiddelde halen. Ten slotte stellen we ook voor een grondbank op te richten.

Betaalbaar wonen komt volgens de meerderheid neer op het aanbod aan bouwgronden binnen stedelijke gebieden aanmoedigen. Maar ook in landelijke gebieden stijgen de grondprijzen en daarom moeten we maatregelen treffen die voor heel het grondgebied gelden. Bovendien moeten we ook aandacht hebben voor de middenklasse. Deze groeiende groep wordt ook geconfronteerd met gestegen grondprijzen. Bovendien komt die groep niet in aanmerking voor een sociale huurwoning of

een sociale kavel.

Ik heb de indruk dat de meerderheid zich verplicht voelde een voorstel van resolutie in te dienen omdat de CVP dat had gedaan. Het voorstel van de meerderheid is lang niet krachtig genoeg om het probleem op te lossen. *(Applaus)*

Mevrouw Hilde De Lobel : Het voorliggend voorstel van resolutie is een antwoord op een voorstel van resolutie van de CVP-fractie. Naar aanleiding daarvan werd een reeks hoorzittingen georganiseerd. Daaruit bleek dat, anders dan door de publieke opinie wordt aangevoeld, er in Vlaanderen nog voldoende reserve aan bouwgronden is.

Het voorliggende voorstel van resolutie is evenwichtiger en duidelijker dan het oorspronkelijke. Wij zijn het er mee eens dat stimuli moeten gegeven worden opdat elke gemeente genoeg sociale woningen zou aanbieden om te voldoen aan de plaatselijke woonbehoeften.

Opleggen dat elke gemeente een aanbod moet hebben dat overeenkomt met het Vlaamse gemiddelde gaat ons echter te ver en lijkt ons in de praktijk ook weinig realistisch.

Ten tweede kunnen wij ons ook beter vinden in een tekst die de aandacht verplaatst naar de vraag naar bouw kavels en renovatieprojecten in stedelijke gebieden eerder dan de vlucht uit de stad nog te stimuleren door het bouwen in landelijke gebieden bijkomend te ondersteunen.

Ten slotte willen we dat de beschikbare middelen bij voorkeur worden aangewend voor ondersteuningsmaatregelen die zich richten naar een ruim aanbod van goed uitgeruste en betaalbare woningen voor de lagere inkomstengroepen, eerder dan lineaire maatregelen voor het verwerven van elke eerste gezinswoning. Daarom zal het Vlaams Blok het voorliggend voorstel van resolutie steunen.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. *(Instemming)*

- *De vergadering wordt gesloten om 22.22 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht, Riet Van Cleuvenbergen : gezondheidsredenen ;

Filip Dewinter, Jan Penris : buitenslands ;

Peter De Ridder, Claudine De Schepper, Jan Van Duppen : ambtsverplichtingen ;

Wivina Demeester-De Meyer : familie-verplichtingen. ■